

AZƏRBAYCAN-FRANSA ƏLAQƏLƏRİ STRATEJİ İSTİQAMƏTDƏ İNKİŞAF EDİR

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 12-də Fransa Respublikasında rəsmi səfərdə olub.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 13-də "Vivaction" şirkətinin prezidenti Rişar Mari, Parisdə "SUEZ" qrupun baş direktorunun müavini, həmçinin MEDEF-in vitse-prezidenti xanım Marie-Ange Debon, DCNS şirkətinin prezidenti Erve Qiyu, "CIFAL" qrupun prezidenti Jil Remi, "Credit Agricole SA" şirkətinin baş direktoru Ksavye Musca, "Airbus" şirkətinin müdafiə və kosmik sistemlər üzrə icraçı vitse-prezidenti Nikola Şamüsi, "Thales International" şirkətinin baş vitse-prezidenti Rafael Eskinazi, "Total" şirkətinin prezidenti Patrik Puyane ilə görüşmüşdür.

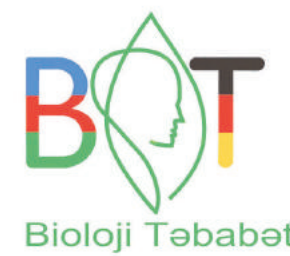
Azərbaycan Respublikasının

Prezidenti İlham Əliyevin martın 13-də Parisdə Fransa Şirkətlər Hərəkatının (MEDEF) biznes şurasının üzvləri ilə görüşü olub. Fransa Şirkətlər Hərəkatının vitse-prezidenti xanım Mari-Anj Debon belə tədbirlərin Azərbaycan ilə Fransa şirkətləri arasında əlaqələrin inkişafında mühüm rol oynadığını bildirmişdir. O, bu görüşdə onlarla şirkətin nümayəndələrinin təmsil olunduğunu vurğulamış, tədbirin səmərəli keçəcəyinə əminliyini ifadə etmişdir. Prezident İlham Əliyev yenidən MEDEF-də olmaqdan məmnunluğunu ifadə etmiş, bunun iqtisadi əlaqələrimizə töhfə verdiyini bildirmişdir. İndiyədək bir çox layihələrin uğurla həyata keçirildiyini deyən dövlətimizin başçısı bu əməkdaşlıq çərçivəsində Azərbaycan iqtisadiyyatına xeyli investisiyala-

rın yatırıldığını diqqətə çatdırmışdır. Prezident İlham Əliyev vurğulamışdır ki, fransız şirkətləri Azərbaycan ilə əməkdaşlıqda maraqlıdır. Bu, ondan irəli gəlir ki, Azərbaycanda sərmayə yatırmaq üçün əlverişli biznes mühiti var. Fransız şirkətlərinin Azərbaycan ilə əlaqələrinin coğrafiyasının geniş olduğunu deyən dövlətimizin başçısı bir neçə il əvvəl kosmik ailənin üzvü olan ölkəmizin bu nailiyyətinin Fransa şirkətləri ilə əməkdaşlıq sayəsində mümkün olduğunu bildirmişdir. Kənd təsərrüfatı sahəsində də fransız şirkətləri ilə yaxşı əməkdaşlığın olduğunu deyən Prezident İlham Əliyev Bakıda Fransız Liseyinin və universitetinin fəaliyyət göstərdiyini, ölkələrimiz arasında təhsil sahəsində də əlaqələrin uğurla inkişaf etdiyini diqqətə çatdırmışdır.

*Azərbaycan xalqını
NOVRUZ bayramı
münasibəti ilə təbrik
edir, hər bir ailəyə səadət və
firəvan həyat arzulayırıq!*

Bioloji Təbabət
xəstəliyi deyil,
xəstəni müalicə edir !

Niyə məhz Bioloji Təbabət ?

Bioloji Təbabət öz müalicə prinsipini xəstə orqanizmin biotənzimləyici imkanlarını səfərbər etməklə, süni-kimyəvi vasitələrdən istifadə etmədən xüsusi üsullar üzərində qurmuşdur.

DİAQNOSTİKA

- ✓ Qaranlıq sahəli mikroskopiya
- ✓ Rentgen
- ✓ USM
- ✓ Rəngli-doppler
- ✓ Endoskopiya
- ✓ EKQ (elektrokardiografiya)
- ✓ Exo-KQ
- ✓ EEQ (elektroensefaloqrafiya)
- ✓ Densitometriya
- ✓ KT (kompyuter tomoqramma)
- ✓ Elektromiografiya
- ✓ BRT (biorezonans terapiya)

TERAPİYA

- ✓ Allergologiya
- ✓ Dermatologiya
- ✓ Endokrinologiya
- ✓ Kardiologiya
- ✓ Nevrologiya
- ✓ Qastroenterologiya
- ✓ Urologiya
- ✓ Andrologiya
- ✓ Oftalmologiya
- ✓ Vertebrologiya

LABORATORİYA

- ✓ Klinik analizlər
- ✓ Biokimyəvi analizlər
- ✓ Hormonların təyini
- ✓ İmmunoloji analizlər
- ✓ Mikrobioloji analizlər
- ✓ Onkomarkerlərin təyini
- ✓ PZR müayinələr
- ✓ Genetik analizlər (AFGEN laboratoriya)

Ünvan: Bakı şəhəri, 3-cü mkr.,
Pişavari küç., 110 (Cavadxan küç 24),
Memar Əcəmi metrosunun yaxınlığında

f /bioloji.tababat
www.btk.az

(012)(050) 430 89 89
(055)(070)

AZƏRBAYCAN-FRANSA ƏLAQƏLƏRİ STRATEJİ İSTİQAMƏTDƏ İNKİŞAF EDİR

Son illərdə ölkəmizdə dərin uğurlu iqtisadi islahatların aparıldığını bildirən dövlətimizin başçısı neftdən asılılığın azaldılması, iqtisadiyyatın digər sektorlarının inkişafı ilə bağlı tədbirlərin görüldüyünü qeyd etmişdir.

“Cənub Qaz Dəhlizi” layihəsinin əhəmiyyətindən də danışan dövlətimizin başçısı Avropada həyata keçirilən bu ən böyük investisiya layihəsinin reallaşmasında Azərbaycanın lider rolunu vurğulamışdır. Prezident İlham Əliyev Avropa ilə Asiya arasında körpü rolunu oynayan Azərbaycanın yüklərin daşınmasında da mühüm mövqelərə malik olduğunu demiş, bu məsələdə Azərbaycan-İran-Rusiya üçtərəfli formatının əhəmiyyətindən danışdı, Bakıda dəniz limanının tikildiyini bildirmişdir. “Bizim Fransa ilə əlaqələrimiz mühüm əhəmiyyət kəsb edir”, - deyən Prezident İlham Əli-

yev Fransa prezidentləri Nikola Sarkozinin və Fransua Ollandın Bakıda səfərdə olduqlarını, biznes əlaqələrinin ikitərəfli münasibətlərimizdə mühüm əhəmiyyət daşıdığını vurğulamışdır.

Görüşdə dəmir yolu, qlobal nəqliyyat layihələri, metro tikintisi, rabitə texnologiyaları, kosmik sənaye, hava nəqliyyatı, energetika, neft-qaz sənayesi, maliyyə-bank sistemi, şəhər infrastrukturunu layihələri, kənd təsərrüfatı, irriqasiya sistemi, turizm, mehmanxana sənayesi, bərpaolunan enerji və digər sahələrdə Azərbaycan ilə çox uğurlu əməkdaşlığın həyata keçirildiyi bildirilmiş və bu sahələrdə əlaqələrin inkişafına dair interaktiv fikir mübadiləsi aparılmışdır.

Sonda “Azərbaycan Hava Yolları” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti ilə “Thales Air Systems SA” şirkəti arasında Anlaşma Memorandumu imzalanmışdır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 14-də

Parisdə Fransa Respublikası Senatının sədri Jerar Larşe ilə görüşüb.

Martın 14-də Parisdə, Yelisey Sarayında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Fransa Respublikasının Prezidenti Fransua Ollandın görüşü olub.

Görüşdə ölkələrimiz arasında əlaqələrin yüksək səviyyədə olmasından məmnunluq ifadə edilmişdir. Ölkələrimiz arasında müxtəlif sahələrdə, o cümlədən nəqliyyat, kənd təsərrüfatı, infrastruktur, kosmik sənaye, turizm, bərpaolunan enerji, ətraf mühit sahələrində səmərəli əməkdaşlığın həyata keçirildiyi bildirilmişdir. Söhbət zamanı Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı ətraflı fikir mübadiləsi aparılmışdır.

Martın 14-də Parisdə sənədlərin imzalanması mərasimindən sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Fransa Respublikasının Prezidenti Fransua Olland mətbuata bəyanatlarla çıxış ediblər.

SOCAR İstiqrazı sahiblərinin gündəlik qazancı açıqlandı

Azərbaycan Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR) daxili bazar üçün dollarla buraxdığı SOCAR İstiqrazları öz sahiblərinə hər gün gəlir gətirir. Nominal qiyməti 1000 dollar olan istiqrazların illik gəlirliliyi 5% və ya ildə 50 dollar təşkil edir. Faiz gəlirləri hər gün üçün hesablandığına görə, hər bir istiqraz sahibi gündə təxminən 0,14 dollar qazanır. SOCAR İstiqrazlarının buraxılışından təqribən 5 ay müddətin

keçdiyini nəzərə alsaq, hər bir istiqraz öz sahibinə indiyədək 21 dollar gəlir qazandırır. Bir ilin tamamında bu məbləğ 50 dollar olacaq.

İstiqraz sahibləri bu pulun 12,5 dollarını yanvarın 17-də ilk faiz ödənişi zamanı alırlar. Gəlirlərin növbəti hissəsi isə 17 aprel, 17 iyul və 17 oktyabr tarixlərindəki faiz ödənişləri zamanı veriləcək. Xatırladaq ki, SOCAR İstiqrazları Azərbaycanın fond bazarında

ən çox alınıb satılan qiymətli kağızlardır. Belə ki, bu ilin ilk iki ayında birjada 29,4 milyon dollarlıq istiqraz alınıb satılıb ki, bu da ümumi istiqraz bazarının 76,2%-i deməkdir. SOCAR istiqrazlarının buraxılmasından keçən müddət ərzində indiyədək 69,1 milyon dollarlıq istiqraz ticarəti edilib. SOCAR İstiqrazlarının qiyməti də artmaqdadır. Bu kağızlar üzrə market-meyker fəaliyyətini həyata keçirən

“PSG Kapital” investisiya şirkətindən verilən məlumata görə, SOCAR İstiqrazlarının satış qiyməti 1 007-1 008 dollara yüksəlib.

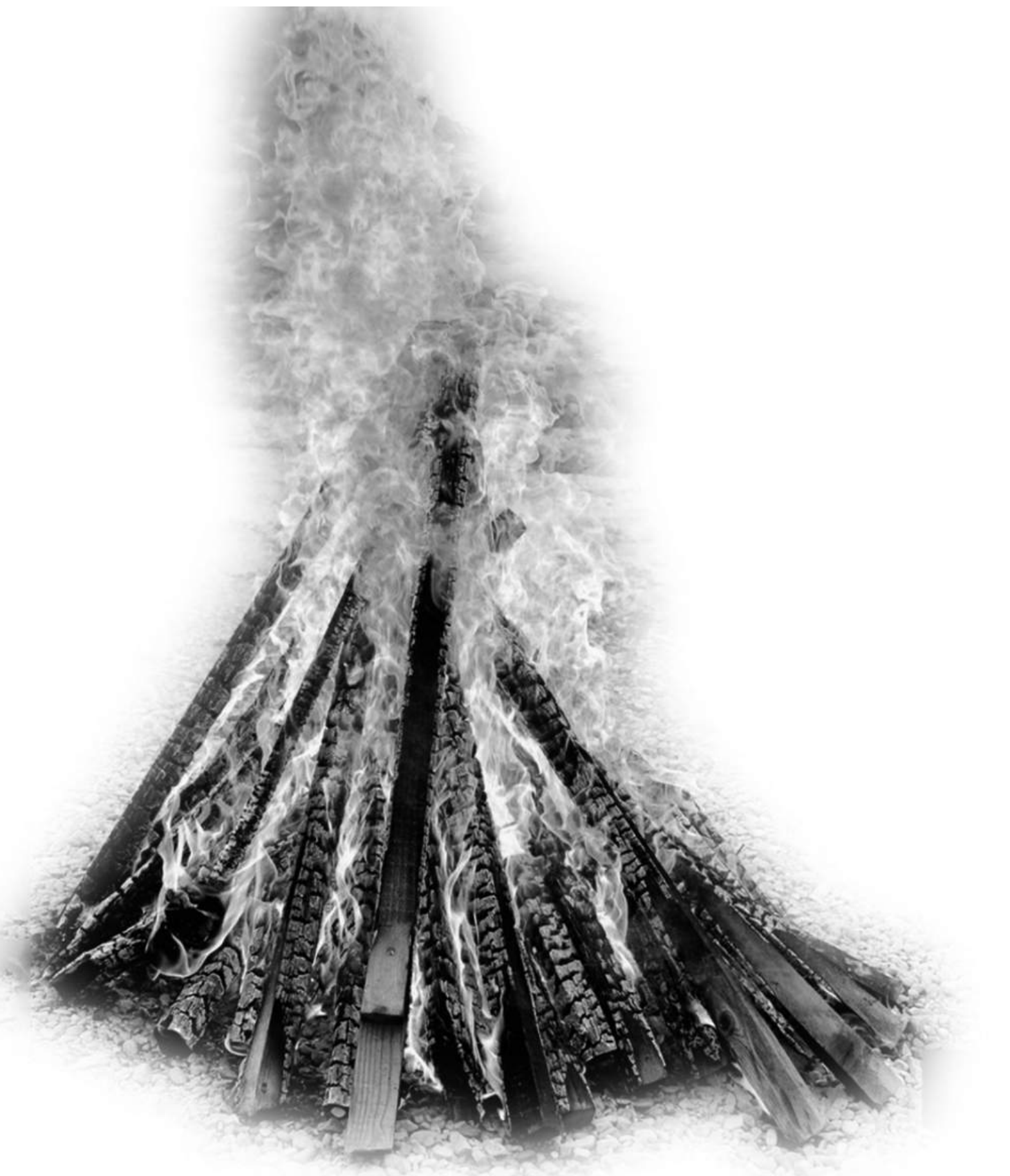
Bu ilin ilk iki ayında birjada 29,4 milyon dollarlıq istiqraz alınıb satılıb ki, bu da ümumi istiqraz bazarının 76,2%-i deməkdir. SOCAR istiqrazlarının buraxılmasından keçən müddət ərzində indiyədək 69,1 milyon dollarlıq istiqraz ticarəti edilib.

Azərbaycan Dəmir Yolları QSC

www.ady.az

*Yurdumuza ayaq
basmış Bahar
bayramınızı
təbrik edirik!*

16-29 mart 2017-ci il

“RESPUBLİKA XATİRƏ KİTABI”NIN XV CİLDİ NƏŞR OLUNUB

Martın 9-da Azərbaycan Respublikası Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatında «Xatirə Kitabı»nın XV cildinin təqdimat mərasimi keçirilmişdir. Mərasimdə ölkənin nüfuzlu ziyalıları, elm və mədəniyyət xadimləri, əmək və müharibə veteranları, eləcə də media mənsuabları iştirak etmişlər. Kitab İkinci Dünya müharibəsində, Milli İstiqlal Mücadiləsində, hərbi münaqişələrdə, Çexoslovakiya, Macarıstan, Əfqanıstan hadisələrində, 1990-cı il 20 Yanvar qırğınında, torpaqlarımızın bütövlüyü uğrunda gedən döyüşlərdə, Qarabağ müharibəsində həlak olmuş, itkin düşmüş, aldığı yaralardan vəfat etmiş Vətən övladlarının - Azərbaycanın şanlı oğul və qızlarının əziz xatirəsinə həsr olunub.

Kitabın baş redaktoru Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü Nəzakət Məmmədovadır.

Tədbirdə bildirilmişdir ki, «Xatirə Kitabı»nda Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda, eləcə də İkinci Dünya müharibəsində, istər Əfqanıstan sava-

şında, digər müharibə və münaqişələrdə canlarından keçən, itkin düşən insanların adları əbədləşdirilib.

Azərbaycan Respublikası Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının rəhbərliyi adından çıxış edən Cəlil Xəlilov vurğulamışdır ki, «Xatirə Kitabı»nın xüsusi əhəmiyyəti var. «Xatirə Kitabı»nın XV cildindən danışan C.Xəlilov bildirmişdir ki, Azərbaycan dövləti canını torpaq uğrunda qurban verən insanların xatirəsinə həmişə əziz tutur. Onun sözlərinə görə, «Xatirə Kitabı» qəhrəman oğul və qızlarımızın xatirəsinə qoyulan abidədir. C.Xəlilov vurğulamışdır ki, «Xatirə Kitabı»nın həyatında yeni səhifə Heydər Əliyev hakimiyyətə gəldəndən sonra açılıb: «Ümummillət lider Heydər Əliyevin diqqət və qayğısı nəticəsində 1997-ci ildə «Xatirə Kitabı»nın I cildi buraxılıb. Kitabın I cildinə 12 min nəfər insanın adı düşmüşdür. Kitabda 550 min vətən övladının adı qeyd edilməlidir. Beləliklə, kitabın nəşri 46 cildə nəzərdə tutulur. İndi isə biz «Xatirə Kitabı»nın XV cildinin təqdimatına yığılmışıq. Təbii ki, sonradan statistika müəyyən qədər dəyişə bilər.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin xalqımızın dəyərlərinə, qəhrəmanlıq tarixinə diqqəti və bu sahədə görülən işlərə dəstəyi nəticəsində artıq «Xatirə Kitabı»nın XV cildi də hazırlanaraq Azərbaycan xalqına çatdırılıb. Bu iş «Xatirə Kitabı» redaksiyası tərəfindən uğurla davam etdirilir və biz inanırıq ki, kitabın növbəti cildləri daha qısa müddətdə ölkə ictimaiyyətinə çatdırılacaq.

Sonra millət vəkili, akademik Ziyad Səmədzadə çıxış etmişdir. O, demişdir ki, Azərbaycan xalqının qəhrəman övladlarının adları qeyd olunan «Xa-

tirə Kitabı»nın əhəmiyyəti misilsizdir: «Hər kəs təsdiq edər ki, vətən uğrunda canlarını verən insanların xatirəsi həmişə yaddaşlarda qalmalıdır. Bu gün də, gələcəkdə də Azərbaycan xalqının bütün nəsilləri bu insanları yad etməlidir. Biz tariximizi qorumasaq, keçmişimizi qorumasaq, övladları üçün vətəni qoruyan insanlar haqqında danışmasaq olmaz. «Xatirə Kitabı»nda adları xatırlanan insanlar xalqımızın yaddaşında əbədi qalacaq. Kitabın XV cildinin təqdimat mərasiminə toplaşmışıq. Mən tədbirə gəlməzdən əvvəl kitabı vərəqlədim və «Xatirə Kitabı»nın nəşr edilməsi ilə bağlı Heydər Əliyevin imzaladığı sənədlə tanış oldum. Bu kitabın əhəmiyyəti böyükdür. Həsab edirəm ki, «Xatirə Kitabı» redaksiyasının rəhbəri Nəzakət xanım və əməkdaşları müqəddəs işlə məşğuldur. Hətta mən kitabdakı tanış soyadlar, adlar gördüm və rayonlarda yaşayan dostlarımla əlaqə saxladım, onları məlumatlandırdım ki, tanış adlar var, onlar kimin qohumlarıdır...».

millət vəkili Əflatun Amaşov, tarixçi-alim Firdovsiyə Əhmədova, YAP-ın Yasamal rayon təşkilatının sədri Tağı Əhmədov, «Qarabağ müharibəsi əlilləri, veteranları və şəhid ailələri» İctimai Birliyinin sədri Mehdi Mehdiyev də çıxış etmişlər. Onlar öz çıxışlarında «Xatirə Kitabı»nın XV cildini yüksək qiymətləndirmişlər.

Sonda bir qrup şəxsə təşkilatın mükafatları təqdim edilmişdir. Akademik, millət vəkili Z.Səmədzadə «Veteranlarla həmrəylik» medalı, tarixçi-alim F.Əhmədova döş nişanı, «Xatirə Kita-

Z.Səmədzadənin sözlərinə görə, elə bir ailə tapılmaz ki, müharibədə əzizini itirməsin: «Xatirə Kitabı»nı vərəqləyən hər bir insan öz həlak olmuş və itkin düşmüş yaxınlarının adını axtarır».

Prezident Administrasiyasının İctimai-siyasi şöbəsinin əməkdaşı Rəsim Mirzəyev, Mətbuat Şurasının sədri,

bı»nın əməkdaşları İsrəfil Əhmədov «Səməd bəy Mehmandarov», redaksiyanın sabiq əməkdaşı Kamil İsmayilov isə «Ə.Şıxlinski» medalı ilə təltif olundular. Bundan başqa, «Xatirə Kitabı» redaksiyasının əməkdaşları Dilarə Hüseynovaya və Vüqar Əsgərova təşkilatın fəxri fərmanı verilmişdir.

Dövriyyədə nə qədər nağd pul var?

2017-ci ilin fevral ayının əvvəlində Azərbaycanda dövriyyədə 6 milyard 541 milyon manat nağd pul olub. Dövriy-

yədəki nağd pul ötən ilin sonu ilə müqayisədə təxminən 420 mln. manat azalıb.

Fevralın əvvəlində pul bazası 8 milyard 731,9 milyon manat, o cümlədən manatla pul bazası 7 milyard 331,7 milyon

manat təşkil edib.

Ötən ilin sonu ilə müqayisədə pul bazası 500,9 milyon manat, manatla pul bazası isə 528,8 milyon manat azalıb.

Pul bazası dedikdə - pul kütləsinin Mərkəzi Bank tərəfindən qısa müddət

ərzində dəyişdirilə bilən hissəsi nəzərdə tutulur. Pul bazasının tərkibinə dövriyyədə olan nağd pul və bank ehtiyatları (kommersiya banklarının Mərkəzi Bankdakı müxbir hesablarının qalıqları) daxildir.

AQRARKREDIT
SƏHMDAR KREDIT TƏŞKİLATI

«Aqrarkredit» QSC *Bank olmayan Kredit Təşkilatı*

*Qoy, bu tərəvətli **Novruz** bayramı süfrənizi ruzi, qəlbinizi isə xoş hisslərlə doldursun. Sağlamlığınız möhkəm, arzularınız sonsuz, ümidləriniz gərçək olsun!*

Novruz bayramınız mübarək olsun!

Manat əmanətləri azalıb, dollar əmanətləri 81%-i keçib

Yanvar ayının sonuna olan məlumata görə, əhalinin banklardakı əmanətlərinin 81,2%-i xarici valyutada yerləşdirilib. Bu nisbət ötən ilin dekabr ayının sonunda 79,6%-ə düşmüşdü. Beləliklə, xarici valyutada olan əmanətlərin cəmi əma-

nətlərdə xüsusi çəkisi yenidən artıb.

Yanvar ayının sonuna fiziki şəxslərin (əhalinin) banklardakı 7 milyard 747,2 milyon manat əmanətinin 1 milyard 452,7 milyon manatı və ya 18,8%-i milli valyutada, 6 milyard 294,5 milyon

manatı və ya 81,2%-i xarici valyutada yerləşdirilib.

Yanvarda milli valyutada olan əmanətlər 64,5 milyon manat azalıb, xarici valyutada olan əmanətlər isə 363,1 milyon manat artıb. Yanvarda Dollar manat qarşısında

bahalaşdığından xarici valyutada yerləşdirilmiş əmanətlər manat ifadəsində artmış kimi görünür. Banklardakı əmanətlərin 6 milyard 753,9 milyon manatı rezidentlərə, 993,3 milyon manatı qeyri-rezidentlərə məxsus olub.

Azərbaycanda kreditlər bahalaşır

Azərbaycanda banklararası kreditlər cari ilin yanvar ayında bahalaşmağa davam edib. Buna səbəb bankların əmanət faizlərini qaldırmaları ola bilər. Fevralın 1-nə manatla kreditlər üzrə orta faiz dərəcəsi illik 10,96%, xarici valyuta ilə kreditlərdə isə

9,01% təşkil edib. Bu barədə Azərbaycan Mərkəzi Bankının (AMB) aylıq hesabatında bildirilir. Hesabata əsasən, manatla kreditlər aylıq 0,1 faiz bəndi, xarici valyutada isə 3,59 faiz bəndi bahalaşmış. Ön bahalı 30-90 günlük kreditlər olub. Manatla kreditlər üzrə orta faiz dərəcəsi illik 20,62%, xarici valyutada isə 17,22% təşkil edib.

KİVDF
www.kivdf.gov.az

Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu tərəfindən maliyyələşdirilən “Azad sahibkarlığın və liberal iqtisadiyyatın təşviqi” layihəsi çərçivəsində çap olunub.

AZƏRBAYCAN YÜKSƏK TEKNOLOGİYALI MƏHSUL VƏ XİDMƏTLƏRİN İSTEHSALÇISI VƏ İXRACATÇISI OLAN ÖLKƏYƏ ÇEVRİLİR

Keçid iqtisadiyyatını uğurla başa çatdıran Azərbaycan öz təbii resurslarından məqsədli şəkildə istifadə edərək, iqtisadiyyatını uğurla şaxələndirə və onun neftdən asılılığını minimuma endirə bilmişdir. Bu strategiya nəticəsində ölkədə tikinti, turizm, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat, informasiya və kommunikasiya texnologiyaları sektorlarında davamlı artım meyli davam edir. Bunun nəticəsidir ki, son on iki ildə ölkəmizdə 1 milyon 300 min iş yeri yaradılmışdır və onun böyük hissəsi qeyri-neft sektorunun payına düşür.

Hazırda Azərbaycanda kənd təsərrüfatı, turizm, informasiya-kommunikasiya texnologiyaları, emal sənayesi qeyri-neft sektorunun inkişafında prioritet sahələr hesab edilir.

Ölkəmizdə informasiya-kommunikasiya texnologiyaları (İKT) yüksək sürətlə inkişaf edir. İnformasiyalı cəmiyyət quruculuğunda, insanların həyat səviyyəsinin yüksəldilməsində, yeni iş yerlərinin açılması və eləcə də əməyin yüngülləşdirilməsi istiqamətində İKT-nin rolu misilsizdir. Son illərdə Azərbaycanda İKT-dən istifadə sahəsində müəyyən addımlar atılıb, bir sıra sahələrdə bu texnologiyaların tətbiqində ciddi uğurlar qazanılıb və ümumiyyətlə, bu istiqamət dövlət siyasətinin prioritetlərindən birinə çevrilib. Azərbaycan dövləti İKT-nin inkişafına böyük diqqət göstərir. Azərbaycan getdikcə yüksək texnologiyalı məhsul və xidmətlərin istehsalçısı və ixracatçısı olan ölkəyə çevrilir. Qarşıya qoyulan hədəflərə çatmaq üçün güclü kadr potensialı, əlverişli biznes mühiti və özəl sektorun maliyyə mənbələrindən istifadənin sadələşdirilməsi üçün imkanlar yaradılır.

Azərbaycanın İKT bazarında uğurla fəaliyyət göstərən şirkətlərdən biri də “AtaTexnologiya” MMC-dir. Müsahibimiz şirkətin baş direktoru Mais Yusifovdur.

- Mais müəllim, əvvəlcə “AtaTexnologiya” MMC-nin yaranma tarixi və fəaliyyət istiqamətləri haqqında bir qədər məlumat verməyinizi xahiş edirik.

- Bildiyiniz kimi, “AtaHolding” Şirkətlər Qrupunun fəaliyyəti iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrini: maliyyə, turizm, informasiya texnologiyaları və s. əhatə edir. Onun 2004-cü ildə təsis etdiyi “AtaTexnologiya” MMC informasiya və kommunikasiya texnologiyaları sahəsində fəaliyyət göstərir. Bu sahədə bir neçə istiqamət mövcuddur ki, bunlara da proqram təminatları, infrastruktur və xidmət həlləri daxildir. Mən fəaliyyətimizin əsas istiqamətlərini nəzərinizə çatdırmaq istərdim. Şirkət yarandığı dövrdən, yəni 2004-2005-ci illərdən yerli bazarda əsasən zəif inkişaf etmiş sahələri üzə çıxarmaq, onların üzərində müxtəlif təbiiq həlləri müştərilərimizə təqdim etməkdən ibarət olmuşdur. Bu sahədə artıq 10-12 illik təcrübəyə malik bir şirkət kimi kifayət qədər müştərilərinin olması onu deməyə əsas verir ki, şirkət qarşıya qoyduğu məqsədə əsasən nail olmuşdur. Həmin illər ərzində şirkət öz kadr potensialını yaratmış, inkişaf etdirmişdir. Bu sahədə əsas kapital insan kapitalıdır, insan resurslarıdır. İnsan resursları olmadan bu sahəni inkişaf etdirmək mümkün deyil. Sadəcə investisiya qoymaqla müəyyən qədər uğur əldə etmək olar. Həm investisiya, həm də insan kapitalı mövcuddursa, bu, daha gözəl nəticələrin, müəyyən uğurların əldə edilməsinə əsas verir.

- Hazırda Azərbaycanda İKT bazarı formalaşıb və onu çoxlu sayda şirkətlər təmsil edir. Bu bazar haqqında nə deyə bilərsiniz?

- Azərbaycanın İKT bazarı digər ölkələrlə müqayisədə o qədər də böyük deyil. Lakin yerli bazarda həcminə görə kifayət qədər İKT şirkətləri mövcuddur. Onların arasında 20 ildən artıq fəaliyyət göstərən şirkətlər vardır və onlar bazarda öz yerlərini xeyli möhkəmləndiriblər. Onlar bazarda fəaliyyət göstərməklə yanaşı, müəyyən sahələr, müəyyən istiqamətlər üzrə ixtisaslaşmışlar. Bu sevidirici haldır ki, bizim İKT şirkətləri artıq xarici bazarlara çıxır, öz məhsullarını təqdim edir. Onlar öz tələbatımızı ödəməklə bərabər, xarici bazarlar üçün İKT məhsulları ixrac edir və fərhələ demək olar ki, artıq bu sahədə müəyyən uğurlar var.

Son zamanlar mövcud olan iqtisadi böhranla əlaqədar olaraq İKT şirkətləri də dərk edirlər ki, inkişaf etmək üçün, irəliləyərək getmək üçün hökmən xarici bazarlara çıxmaq lazımdır. Mən xarici bazar deyəndə, əsasən, Orta Asiya bazarlarını nəzərdə tuturam. Demək olar ki, bu sahədə kifayət qədər potensial var, bu bazar bizə həm coğrafi

yaxınlığına görə əlverişlidir, həm də burada bizimlə orta q dəyərlər mövcuddur. Bu bazarlar yerli İKT şirkətləri üçün daha əlçatandır.

- İKT-nin gəlir gətirən sahə olduğu məlumdur. Sizin şirkət öz məhsul və xidmətlərinin bəhrəsini görürmü?

- Çox yerində verilmiş sualdır. Qeyd etmək istərdim ki, İKT sahələri dünyanın ən çox gəlir gətirən sahələridir. Bu sahəyə qoyulan sərmayələr qısa müddət ərzində, yəni bir, iki il ərzində qoyulan xərci geri qaytarmağa imkan yaradır. Dünya təcrübəsində də ən çox gəlir gətirən şirkətlər məhz İKT sahəsində olan şirkətlərdir.

Hazırda dünyada elə sahə yoxdur ki, ora İKT tətbiq edilməsin və ətrafımıza nəzər yetirsək görürük ki, həmin sahələrin inkişafı İKT tətbiq olunmadan mümkün deyil. Bu baxımdan hazırda və gələcəkdə bu sahəyə olan tələbatı görmək mümkündür. Eyni zamanda, bu sahənin inkişafı labüddür. Bu baxımdan bu sahəyə qoyulan investisiyalar ən doğru addımlardan biridir.

Sualınızın 2-ci hissəsinə cavab olaraq bildirmək istəyirəm ki, bizim şirkət 12 ildir bazarda mövcuddur. Tələbə uyğun yeni məhsullar hazırlamışıq. Artıq dəyər bilirik ki, satış zonası şirkətimizə gəlir gətirməyə başlayıb. Bildiyiniz kimi, hər hansı kommersiya şirkətinin əsas məqsədi mənfəət əldə etməkdən ibarətdir. Şirkət fəaliyyət göstərsə və inkişaf edərsə, yeni məhsullar üzərində çalışsın, həmin məhsulları realizə edərsə, demək olar ki, o, gəlirlə işləyir. Bu da onu deməyə əsas verir ki, istər ixrac, istərsə yerli bazarda satdığımız məhsullar şirkətimizə gəlir gətirir, təbii olaraq gəlirlərin sayında hal-hazırda müəyyən azalmalar mövcuddur. Ancaq deyərək bilirik ki, iqtisadi proseslər: durğunluq, böhran, dirçəliş və sairə müvəqqəti xarakter daşıyır. Hal-hazırkı böhran da müvəqqətidir. Yaxın gələcəkdə böhranın başa çatmasını gözləyirik, artıq bu, az da olsa hiss olunur. Bundan sonrakı dövrdə müəyyən sabitlik və inkişaf dövrü başlayacaq, bu da onu deməyə əsas verir ki, illər öncə hazırladığımız məhsulların satışında müəyyən artımlar müşahidə olunacaq, həmin artımlar da təbii olaraq şirkətin gəlirlərinə öz müsbət təsirini göstərəcək.

-“AtaTexnologiya”nın məhsulları, xidmətləri barədə nə deyə bilərsiniz?

Şirkətimiz dünyanın aparıcı İKT şirkətləri ilə əməkdaşlıq etməklə, Azərbaycan bazarında uğurla fəaliyyət göstərir. Həmin şirkətlərə misal olaraq “HPE”, “Cisco Systems”, “Oracle”, “Microsoft” və s. göstərə bilirik. Həmin şirkətlərin İKT avadanlıqları, proqram təminatı məhsulları yerli və xarici bazarlarda müştərilərə kompleks həll təbiiq edilməklə yanaşı, “AtaTexnologiya” MMC-nin də müəyyən həlləri var ki, bunlar müştərilərin sırf tələbatları üzərində hazırlanmışdır.

İKT avadanlıqları üzrə xarici şirkətlərlə əməkdaşlıq edərək, yerli və xarici bazarlar üçün proqram təminatı hazırlayırıq. Proqram təminatı məhsulları xüsusilə insan resurslarının idarə olunması, eyni zamanda, kiçik və orta, həmçinin iri müəssisələrin mühəsibatlıq, anbar uçuotu, satış proseslərinin idarə olunması, logistik həllər kimi proqram təminatı həllərimiz mövcuddur ki, onlar müştərilərin tələbatına uyğun olaraq hazırlanmışdır. Misal üçün, “HRM360” məhsulu 100 % yerli və milli məhsuldur.

Şirkətimiz mobil həllər, müəyyən məhsullar və xidmətlər üzərində işləyir. Eyni zamanda, Azərbaycanda fəaliyyət göstərən mobil operatorlarla sıx əməkdaşlıq edir.

- Son iki devalvasiya və milli valyutanın dəyərdən düşməsi şirkətin fəaliyyətinə təsir göstəribmi? Yəqin ki, çətinlikləriniz də var. Bunları dəf etmək üçün hansı tədbirləri görürsünüz?

- Ümumiyyətlə, böhranın həm müsbət, həm də mənfi tərəfləri mövcuddur. Məncə, mənfi tərəflər haqqında danışmağa ehtiyac yoxdur. Mən müsbət tərəfləri qeyd etmək istəyirəm. Böhran şirkətlər qarşısında elə məqsədlər qoyur ki, onlar daim yeni rəqəbatdə davamlı məhsullar üzərində işləsinlər, bu məhsullar yüksək keyfiyyətə malik olmalıdır ki, həmin şirkətlər həm böhran vaxtı, həm də böhrandan sonra fəaliyyətini davam etdirsin. Böhranın digər müsbət cəhəti ondan ibarətdir ki, şirkətimiz istehsal etdiyi məhsulları sırf daxili bazar üçün deyil, həm də xarici bazarlar üçün onların tələbatına uyğun hazırlamalıdır. Bu bizə əsas verəcəkdir ki, bütün məhsullar daha keyfiyyətli olsun. Bildiyimiz kimi, “dünya standartları”dediyi

miz belə bir məfhum vardır. Məhsullarımız xarici bazarların standartlarına cavab verməlidir. Xarici bazarlar coğrafi olaraq böyükdür, müxtəlifdir. Biz xarici bazarların tələbatını öyrənirik,eyni zamanda, xaricdə fəaliyyət göstərən şirkətlərin məhsullarını öyrənirik. Bu, bizim də inkişafımıza səbəb olur. Nəticə olaraq, şirkətimiz xarici bazar üçün işləyirsə, bu o deməkdir ki, xaricdən asılılıq azalır, ölkədən valyuta çıxarılmasının qarşısı alınır. Məhsullarımızın ixracının ən yaxşı cəhəti də ondan ibarət olaçaq ki, bu, xarici valyutanın ölkəyə daxil olmasına şərait yaradacaq.

-Mais müəllim, kadrlar barədə nə deyərdiniz? “AtaTexnologiya” MMC-də kadr qıtlığı hiss olunurmu?

- Son illər İKT prioritet sahə olduğu üçün artıq kadr qıtlığı hiss olunmur. Çünki bu sahədə kifayət qədər bazar tələbatına uyğun kadrlar yetişmişdir. Daha bir müsbət hal mövcuddur ki, son illər xarici ölkələrdə işləyib təcrübə qazanan azərbaycanlı kadrların sayı artıb. Məsələn, 10 il əvvəl Azərbaycanda bu sahədə qıtlıq hiss olunurdu və xaricdən gələn kadrlara ehtiyac var idi. İndi artıq xarici ölkələrdən kadr idxalına ehtiyac yoxdur. Əksinə, biz özümüz kadrlar ixrac edirik. Şirkətimizdə kadrların yetişdirilməsinə böyük önəm veririk. Eyni zamanda, söhbətin əvvəlində qeyd etdiyim kimi, sırf insan kapitalına investisiya qoyulması - bu

kadr yetişdirilməsindən asılıdır. Bu sahə sırf onu tələb edir. Burada söhbət daha çox insan beyninin məhsulunun hazırlanmasından gedir. Bu baxımdan biz şirkət olaraq kadr yetişdirilməsində maraqlıyıq. Kadr hazırlığı üçün işçiləri müəyyən kurslara, treninqlərə göndəririk.

Yarandığı gündən kadr hazırlığına və peşəkarlığına diqqət yetirən şirkətimiz əsasən keyfiyyətə üstünlük verir. İşçi heyətimiz mühəndis, layihələndirmə, texniki dəstək və satış şöbələrində yer almaqdadır ki, bu da şirkətimizin müştəri məmnuniyyəti siyasətini daima davam etdirməyə xidmət edir.

- Gələcək planlarınız barədə nə deyə bilərsiniz?

- Planlarımız əsasən yeni məhsulların hazırlanması, mövcud məhsulların təkmilləşdirilməsindən ibarətdir. Söhbətimizin əvvəlində də dediyim kimi, xarici bazarlara çıxmaq, xarici bazarlarda fəaliyyət göstərməklə öz inkişafımıza nail olmaqdan ibarətdir.

Mən fürsətdən istifadə edib, qarşıdan gələn Novruz bayramı münasibətilə Sizi və “İqtisadiyyat” qəzetinin kollektivini ürəkdən təbrik edir, işlərinizdə uğurlar arzulayıram.

- Çox sağ olun! Biz də Sizi bayram münasibətilə təbrik edirik. Marahlı mü sahibbəyə görə sağ olun.

Yeganə MƏMMƏDOVA

Azərbaycan Mərkəzi Bankından faiz qərarı

10 mart 2017-ci il tarixində Mərkəzi Bankın İdarə Heyətinin növbəti iclası keçirilmişdir. İclasda son makroiqtisadi proseslər, inflyasiyaya təsir edən amillər, bu amillərin idarə olunması üçün görülən tədbirlər və pul siyasətinin reallaşmasının gedişatı müzakirə olunmuşdur.

Müzakirələrdə cari ilin ötən dövründə əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə neftin qiymətinin artması, orta aylıq qeyri-neft idxalının əvvəlki ilin son rübünün orta aylıq göstəricilərinə nəzərən azalması və nəticədə tədiyyə balansının cari hesabında tarazlaşma meyllərinin başlaması makroiqtisadi sabitliyə müsbət təsir edən amil kimi qeyd olunmuşdur.

Makroiqtisadi sabitliyin təmin edilməsi istiqamətində görülən tədbirlər, o cümlədən Maliyyə Sabitliyi Şurasının təsdiq etdiyi tədbirlər planının icrası da müsbət nəticələr verir. Qəbul edilmiş pul proqramına uyğun olaraq, pul kütləsinin effektiv idarə olunması, pul və fiskal siyasətlərin sıx əlaqələndirilməsi, valyuta bazarının tarazlaşdırılmasına yönəlməmiş kompleks tədbirlər inflyasiya risklərinin çəvik tənzimlənməsinə imkan vermişdir. Mərkəzi Bankın genişmiqyaslı sterilizasiya əməliyyatları pul siyasətinin yeni lövbəri olan pul bazasının həcmi opti-mallaşdırmışdır. Görülən tədbirlər və mü-

şahidə edilən müsbət proseslər daha çəvik məzənnə rejiminə keçid üçün əlverişli şərait yaratmışdır. Mərkəzi Bank məzənnə rejiminin çevikliyi artır-yı tədbirlər planının icrası da müsbət nəticələr verir. Yeni valyuta hərəci mexanizminin tətbiqi, xarici valyutanın nağd və qeyri-nağd satış məzənnəsinə rəsmi məzənnəyə nəzərən qoyulmuş limitin aradan götürülməsi valyuta bazarına tarazlaşdırıcı təsir göstərmişdir. Cari ilin ötən dövründə milli valyutanın bir qədər möhkəmlənməsi trendi müşahidə olunmuşdur ki, bu da inflyasiya gözləntilərinin yaxşılaşmasını şərtləndirmişdir. Qeyd olunan proseslər fonunda 2017-ci ilin fevral

ayında əvvəlki aya nisbətən inflyasiya templərinin azalması müşahidə olunmuşdur. Qəbul edilmiş makroiqtisadi siyasət çərçivəsinin tətbiqinin effektivliyindən, tədiyyə balansında və valyuta bazarında müsbət trendlərin davam etməsindən asılı olaraq, cari ilin sonuna birrəqəmli inflyasiya səviyyəsinə nail olmaq imkanları yaranmışdır. Makroiqtisadi sferada müşahidə olunan ilkin müsbət trendləri və formalaşan yeni gözləntiləri nəzərə alaraq, Mərkəzi Bankın İdarə Heyəti faiz dəhlizinin parametrlərinin, o cümlədən uçot dərəcəsinin dəyişməsi saxlanması barədə yekdil qərar qəbul etmişdir.

16-29 mart 2017-ci il

*Azərbaycan xalqını NOVRUZ bayramı
münasibətilə ürəkdən təbrik edir,
hər bir soydaşımıza xoş günlər və
ruzi-bərəkət arzulayırıq!*

Nəsiminiz səadət və sevinc olsun!

Dəvəçi Dəyirman MMC

Mətanət A

*Bayramınız
Mübarək!*

*"Mətanət A" şirkəti
Sizi Novruz bayramı münasibətilə
təbrik edir, bu ənənəvi bayramı hər il
sevinclə qarşılamağı arzulayır!*

*Təbiətin oyanması, həyatın
canlanması, ruzi-bərəkət,
gözəllik və tərəvət rəmzi
olan Novruz bayramınız
mübarək olsun!*

"Azəraqrartikinti" ASC

BLOKADADAN DÜNYA HAVA MƏKANINA

Naxçıvanda Hava Limanının tikintisi ulu öndər Heydər Əliyevin tarixi xidmətlərindən biridir

Həmsöhbətimiz Naxçıvan Muxtar Respublikasının keçmiş baş naziri, hazırda Xaçmaz Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı vəzifəsində çalışan Şəmsəddin Xanbabayevdir.

Şəmsəddin Xanbabayev ulu öndər Heydər Əliyevin xeyir-duası ilə 1976-2000-ci illərdə Naxçıvan MR kommunal təsərrüfatı nazirinin müavini, Ordubad Rayon İcraiyə Komitəsinin sədri, Ordubad Rayon Partiya Komitəsinin birinci katibi, Naxçıvan Şəhər Partiya Komitəsinin birinci katibi, Naxçıvan MR baş nazirinin müavini və nəhayət Naxçıvan Muxtar Respublikasının baş naziri vəzifələrində çalışmışdır. Həmin illərdə muxtar respublikada həyata keçirilən genişmiqyaslı tikinti-abadlıq və quruculuq işlərində təcrübəli inşaatçı kimi fəal iştirak etmişdir. Bütün bunları nəzərə alaraq Naxçıvan Hava Limanının əsaslı şəkildə genişləndirilərək yenidən qurulmasının 25-ci ildönümü ərəfəsində Ş.Xanbabayevlə görüşərək, onun tariximiz üçün xüsusi əhəmiyyəti olan xatirələrini qələmə almağı vacib bildim.

– Şəmsəddin müəllim, siz ulu öndər Heydər Əliyevin ölkəmizə rəhbərlik etdiyi illərdə, onun xeyir-duası və birbaşa təyinatı əsasında bir sıra məsul vəzifələrdə çalışmışınız. Ulu öndərin 90-cı illərin əvvəllərində Naxçıvanda yaşadığı və fəaliyyət göstərdiyi müddətdə onun ətrafında olan və birbaşa şəxsən özünü tapşırıqları əsasında işləyən bir şəxs olmusunuz. Deməli siz həm də dahi rəhbərin çoxşaxəli və titanik fəaliyyətinin Naxçıvan dövrü barədə kifayət qədər məlumatlı insansınız. Başqa sözlə, ulu öndərin Naxçıvan dövrü fəaliyyətinin tariximiz üçün son dərəcə mühüm əhəmiyyəti olan bir sıra əl məqamları vardır ki, onları, siz bəlkə də, çoxlarındən daha yaxşı bilirsiniz. Mən istərdim ki, söhbətimizə Naxçıvan Hava Limanının əsaslı şəkildə genişləndirilərək yenidən qurulmasından başlayaq.

– Əvvəla, onu deyim ki, Azərbaycanca, lap elə köhnə SSRİ miqyasında ulu öndərin yetirməsi olan, onun xeyir-duası, zəmanəti və birbaşa təyinatı ilə işləyən kadrların, bəlkə də, sayı-hesabı yoxdur. Mən də o xoşbəxt insanlardanam. Onun etimadı, məsləhəti, tövsiyə, tapşırıq və göstərişləri mənim üçün çox böyük bir məktəb olub. O, tabeliyində olan insanları işlətməklə yanaşı, həm də tərbiyə edərək yetişdirdi, onları daha məsul vəzifələrə hazırlayırdı. Ona görə də sayı minlərlə, bəlkə də daha çox olan digər kadrlar kimi mən də həyatdakı bütün uğurlarıma görə məhz ulu öndərə borcluyam. Minnətdarlıq hissi ilə deməliyəm ki, bəli, ulu öndər istər SSRİ-nin tərkibində olduğu dövrdə, istərsə də müstəqillik illərində Azərbaycan üçün olduqca böyük, həm də tarixi əhəmiyyəti olan işlər görüb. Möhtərəm cənab Prezidentimiz İlham Əliyevin təbircə desək, ulu öndər Heydər Əliyev həqiqətən də müstəqil Azərbaycanımızın qurucusu və baş memarı olub. Diqqətəlayiq haldır ki, Azərbaycanca daxili-siyasi vəziyyətin son dərəcə gərgin olduğu dövrlərdə belə ulu öndər təkcə Naxçıvan üçün yox, bütövlükdə respublikamız üçün son dərəcə mühüm

əhəmiyyəti olan işlər görmüşdür. Naxçıvan Hava Limanının əsaslı şəkildə genişləndirilərək yenidən qurulması da belə tarixi əhəmiyyəti olan layihələrdəndir. Məlum olduğu kimi, Bakı ilə Naxçıvanı birləşdirən yollar—həm dəmir yolu, həm də şose yolu Ermənistan ərazisindən keçirdi. Bu yollar həm olduqca uzaq, həm də son dərəcə təhlükəli idi. Bütün bunları nəzərə alan ulu öndər Heydər Əliyev Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dönmədə də, SSRİ rəhbərliyində olduğu illərdə də, xüsusən də müstəqillik illərində Naxçıvanın Bakı ilə hava nəqliyyatı rabitəsinin əsaslı şəkildə yaxşılaşdırılması istiqamətində çox ciddi səylər göstərmiş. Məhz ulu öndərin səyi nəticəsində 80-ci illərin sonuna doğru Naxçıvan Hava Limanının genişləndirilməsi və əsaslı şəkildə yenidən qurulması işi plana salınıb. Məlumat üçün bildirim ki, Naxçıvan Hava Limanı ilkin olaraq ötən əsrin 70-ci illərində, ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dönmədə tikilib və 3-cü dərəcəli təyyarələri (Yak-40, AN-24 və onlara bərabər təyyarələr) qəbul edirdi. 90-cı illərdə oradan ancaq Bakı şəhərinə uçuşlar həyata keçirilirdi.

1989-cu ilin aprel ayında Azərbaycan Respublikası Nazirlər Sovetinin Naxçıvanda və Xankəndidə iritutumlu təyyarələrin qəbulu üçün yeni hava limanlarının tikintisi barədə sərəncamı oldu.

Mən o zaman Naxçıvan Şəhər Partiya Komitəsinin birinci katibi və vilayət partiya komitəsinin büro üzvü idim. Biz Naxçıvan Şəhər Partiya Komitəsinin qərarı ilə hava limanında xüsusi qorəğah yaradırdıq və mən də həmin qorəğahın rəhbəri oldum. Beləliklə də, qorəğah rəhbəri kimi əvvəldən axıradək Naxçıvan Hava Limanının genişləndirilməsi və yenidən qurulması işinə bilavasitə rəhbərlik etdim.

Hava limanının tikintisi “Azərnerji” Tikinti-Quraşdırma Trestinin Vayxır Su Tikinti İdarəsinə həvalə olunmuşdu. Xatırladım ki, o zaman Vayxır Su Tikinti İdarəsi iş həcmi və texniki təchizat imkanları baxımından Naxçıvanda fəaliyyət göstərən tikinti idarələri içrisində ən güclüsü idi. İdarə rəisi Mehrrac Bağirov və baş mühəndis Əli Abbasov yaxşı təşkilatçı və peşəkar tikinti işçiləri kimi hava limanının tikintisinə çox zəhmət sərf ediblər. Biz onlarla birlikdə qısa müddət ərzində tikinti yerinə çoxlu texnika və işçi qüvvəsi cəlb etdik. Amma əlimizdə tikintinin layihəsi olmadığından işə başlaya bilmirdik.

Məlumat üçün bildirim ki, o vaxt, lar SSRİ-də hava limanlarının layihələndirilməsi ilə Qazaxıstan

na gəldi. Ancaq onun əlində heç bir layihə sənədi yox idi. Layihənin hazırlanmasını gözləməyə də bizim vaxtımız yox idi. Odur ki, Qolubevetsi Naxçıvandan buraxmadıq. O, ilkin olaraq bizə əldə işlənmiş sadə bir eskiz verdi. Orada uçuş zolağının eni, uzununu, peronun və istiqamətləndirici yolların ölçüləri göstərilmişdi. İlkin olaraq eni 50, uzunluğu 3350 metr olan uçuş zolağında qırnt 2 metr dərinliyədək götürülməli, sonra onun 1 metr hissəsi doldurularaq, bərkidilərək kipləşdirilməli, onun üstündən isə çınqıl və asfalt örtüyü vurulmalı idi.İlk üç ayı tikintinin rəsmi layihə sənədi olmadan işlədik.Təbii ki, layihələndirmə işləri qaydasında olmadığından üç ay ərzində işçilərə əmək haqqı da verə bilmədik. Buna baxmayaraq, orada çalışan 100-ə yaxın işçi hava limanının tikintisinə, sözün əsl mənasında, bir vətənpərvərlik missiyası kimi baxırdı. Biz də öz növbəmizdə çalışırdıq ki, hansı yollarlasa bunun əvəzini çıxmaq.

Məlumat üçün bildirim ki, o vaxt, lar SSRİ-də hava limanlarının layihələndirilməsi ilə Qazaxıstan

erməniləri hər yandan bizə qarşı necə ədavət və düşmənçilik xətti yeridir?! Bir sözlə, mən istəmirəm ki, indiki halda Xankəndidə hava limanı tikilsin və bunun üçün hər şeyə hazıram.

Mənim bu sözlərimdən sonra onlar bir anlığa bir-birinin üzünə baxdılar və kənara çəkilərək nəse pıçıldadılar. Sonra da bizə yaxınlaşaraq, qoy, hələ bir Xankəndiyə gedək, oradan qayıdanda rəyimizi sizə bildirərik dedilər. Mən layihəçilərlə bu söhbəti edəndə Əli Abbasov, Mehrrac Bağirov və əvvəllər Şərrur Rayon Partiya Komitəsinin birinci katibi olmuş, o zaman isə Naxçıvan kommunal təsərrüfatı naziri işləyən Tahir Əliyev də y

anımızda idi. Yaxşı yadımdadır, o zaman, hətta Tahir Əliyev üzünü mənə tutaraq “Şəmsəddin, odla oynayırsan,” – dedi. Mən isə “nə olur -olsun, daha bundan o yanı yoxdur. Lazım gələ, hər şeydən keçərim. Bundan sonra M.Qorbaçov və Ə. Vəzirov kimi satqın şəxslərin lideri olduğu partiyanın

ni məhz İrəvandan alıb gətirdik. Xankəndidə isə bu məsələ reallaşmadı. Bir sözlə, mərkəzdən Naxçıvan üçün nə nəzərdə tutulurdusa, Xankəndi üçün də eyni addım atılırdı. Beləliklə də, Azərbaycanın o zamankı rəhbərliyi ermənilərin səsi çıxmasın, – deyə Naxçıvanla Dağlıq Qarabağ arasında balans qoruyub saxlamaq xətti yeridirdi. Baxmayaraq ki, Naxçıvan ərazisinə, əhalisinin sayına, iqtisadi potensialına, ən başlıcası isə statusuna görə Dağlıq Qarabağla eyni sırada durmamalı idi. Nəzərə alırdılar ki, Naxçıvan axı, həm də xarici dövlətlərlə həmsərhəd olan bir məkandır.

–Hava limanında qızğın iş getdiyi bir vaxtda Naxçıvanda ümummilli etiraz dalğası da qızışmaqda idi. O günləri necə xatırlayırsınız? –1989-cu ilin noyabr-dekabr aylarında respublikanın hər yerində olduğu kimi, Naxçıvanda da daxili siyasi vəziyyət son dərəcə gərgin həddə çatdı. Xalq Cəbhəsi hər yanda fasiləsiz mitinqlər keçirirdi ki,

bunun da nəticəsi olaraq, demək olar ki, hər yerdə istehsalat dayanmışdı, insanların verdiş etdikləri iş ahəngi tamamilə pozulmuş, idarəçilik itmişdi. Bu arada vilayət partiya komitəsinin birinci katibi Heydər İsayev səhhatində çox ciddi problemlər yaranmışdan təcili olaraq Bakıya aparıldı. Bir müddət sonra Naxçıvan Nazirlər Sovetinin sədri işləyən Afizəddin Cəlilov vilayət partiya komitəsinin birinci katibi seçildi. Naxçıvanda siyasi vəziyyət isə günü-gündən daha da gərginləşməkdə davam edirdi. 1989-cu il dekabr ayının 31-də Ordubaddan Şərruradək olan ərazidə sərhəd dirəkləri bütünlüklə sökülərək dağıdıldı. Bu, sözün əsl mənasında, xalq üsyanı idi. Ə. Vəzirov başda olmaqla, Azərbaycan hakimiyyətinin şərişsizliyinə, xalqa xəyanət etdiyinə qarşı yönəlmiş bir üsyanı idi. Naxçıvan əhalisi Vəzirov və onun komandasının ulu öndər Heydər Əliyevə qarşı yeritməkdə olduğu qara piar və düşmənçilik kampaniyasına görə də çox qəzəbli idi.

Sovet imperiyasının nişanəsi olan və mərkəzi hakimiyyət tərəfindən qorunan sərhəd dirəklərinin dağıdılması, həm də Naxçıvan əhalisinin bu dövlətin mövcudluğuna etirazının ifadə forması idi. Bu, Naxçıvan əhalisinin daha SSRİ adlı dövləti tanımadığından xəbərlər verən özünəməxsus bir mesaj idi. 31 dekabr hadisələrinin əsas fəlsəfəsi bir də ondan ibarət idi ki, uzun illər ərzində görüşmək və qovuşmaq həsrəti ilə yaşayan otaylı-butaylı azərbaycanlıları ayıran o qorxunc baryerlər dağıdıldı. Bu isə dünyanın müxtəlif guşələrində yaşayan milyonlarla soydaşımızın bir olması, həmrəy olması yolunda atılmış tarixi bir addım idi. Təsədüfi deyildir ki, ulu öndər Heydər Əliyev Naxçıvan Ali Məclisinin sədri olarkən Naxçıvan ərazisində SSRİ sərhədlərinin xalq tərəfindən kütləvi surətdə dağıdıldığı 31 dekabr gününü Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü elan etdi.

–Naxçıvanda baş verənlərə mənə-zin reaksiyası necə oldu?

– Sərhəd dirəklərinin sökülüb-dağıdılmasından 2 gün sonra, yəni 1990-cı il yanvar ayının 2-də Vəzirov, Sov. İKP MK katibi Girenko, SSRİ Ali Sovetinin sədr müavini Nişanov və digər vəzifəli şəxslər xüsusi qatarla Naxçıvana gəldilər. Nəhrəm dəmir yolu stansiyasında toplaşmış insanlar qatarın qarşısına kəsərək onları Naxçıvana buraxmaq istəmədilər. Yalnız müəyyən danışıqlardan sonra onları gətirən qatar Naxçıvana buraxıldı. Afizəddin Cəlilovun tapşırığı ilə mən dəmir yolu vağzalında onları qarşılayaraq vilayət partiya komitəsinə gətirdim. Onlar dağıdılmış sərhəd məntəqələrinə baxmaq niyyətində idilər. Bu məqsədlə Vəzirov və bir neçə rus mənimlə Babək rayonuna getdi. Nişanov Ali Məclisin sədri Şəkinə Əliyeva ilə birlikdə Culfa-Ordubad tərəfə, Girenko isə Afizəddin Cəlilovla birlikdə Şərrur rayonu istiqamətinə yollandılar. Axsam isə vilayət partiya komitəsinə müzakirələr olmalı idi.

Axsama doğru biz geri dönəndə artıq Naxçıvan izdiham içində qaynayırdı. Şəhər partiya komitəsinin ətrafına ən azı 60-70 min insan toplaşmışdı. Naxçıvanın ayrı-ayrı rayon, şəhər, qəsəbə və kəndlərində axışmış gəlmiş bu insanlar yolları bağlayaraq çağırılmış qonaqları vilayət partiya komitəsinin binasına buraxmaq istəmirdilər. Toplaşanların əllərində iri şifrlərlə “Rədd olsun Vəzirov!”, “Yaşasın Heydər Əliyev!” yazılmış plakatlar vardı. Vilayət partiya komitəsinin binasına getmək mümkün olmadığından şəhər partiya komitəsinin binasına –mənim iş otağıma gəldik. Hansı ki, oradan bütün izdiham çox aydın görünməkdə idi. Az sonra A. Cəlilovla birlikdə Girenko və Nişanov da mənim iş otağına gəldilər. Vəzirovun rəngi qəhmşdi. Hiss olunnurdu ki, bərk qorxur. O, özündəki qorxu hissini heç gizlətmirdi də. Məsələn, o mənə tez-tez sual verirdi: “Bizi daşa basmazlar ki?! Bəlkə, otağın işqlarını söndürəsiniz?!”. Ona dedim ki, insanların tələblərinə hörmətlə yanaşmaq lazımdır. Belə olmasa, o izdihamı sakitləşdirmək mümkün olmayacaq, nəticədə insanlar daha ciddi addımlar atmağa məcbur olacaqlar. Mənim bu sözlərimdən sonra Vəzirovun rəngi daha da ağardı və çıxış yolu axtarırmış kimi “o, yan otaq nədir, orada nə var?”– deyər soruşdu. Dedim ki, ora birinci katibin istirahət otağıdır, içində də bir divan və bir seyf var. Dedi, olarmı mən keçim orada bir neçə dəqiqə oturma?! Bu sözləri deyib o yan otağa keçdi və dərhal da geri döndü. Görünür, yan otağın pəncərəsindən eşidilən “Rədd olsun Vəzirov!”, “Yaşasın Heydər Əliyev!” şüarları onu daha da qorxutmuşdu.

Artıq saat 21 radələrli idi. Hava tam qaralmışdı. Xeyli məşvərətdən sonra A. Cəlilov aşağı düşərək izdihamla müraciət etdi. Dönə-dönə xahiş etdi ki, qonaqlara bir neçə dəqiqəlik yığıncaq keçimləəri üçün vilayət partiya komitəsinin binasına gəlmələrinə şərait yaratsınlar. Amma izdihamdan müsbət reaksiya olmadı. Belə olduqda Vəzirovun təkidi ilə mən aşağı düşərək toplaşanlara müraciət etdim. Xahiş etdim ki, camaat, bizə 1 metr enində dəhliz yaradın, gedək vilayət partiya komitəsinə. Orada 15 dəqiqəlik ıclas olacaq, sonra mən özüm qonaqları aparıb dəmir yolu vağzalından Bakıya yola salacağam. Mənim müraciətimdən

16-29 mart 2017-ci il

sonra izdiham iştirakçıları iki yerə ayrılmaqla dəhliz yaratdılar. Biz vilayət partiya komitəsinə gəldik. İclas heç 15 dəqiqə də çəkmədi. A. Cəlilov yığıncağı açdı, Vəzirov və Girenko isə hərəsi bir neçə dəqiqə danışdı. Nə özləri, nə də zaldakılar onların nə demək istədiyindən bir şey anlamadı. Tələm-tələsik yola verilən yığıncaqdan dərhal sonra mən onları elə tələm-tələsik dəmir yolu vağzalına götürərək, qatarla Bakıya yola saldım. Dəmir yolu rəisi Malik Farayevdən də xahiş etdim ki, bu qatırı Mincivanadək heç yerdə saxlamasınlar.

– *Bütün bunların, yaqın ki, Naxçıvan Hava Limanında gedən işlərə də təsiri olub.*

– Vəzirovun uğursuz Naxçıvan səfərindən sonra Naxçıvan Hava Limanının tikintisində işlər tamamilə dayandı və sentyabr ayınadək, yəni, ulu öndər Naxçıvan Ali Məclisinin sədri seçilənədək orada, demək olar ki, daş üstə daş qoyulmadı. May ayının əvvəllərində Naxçıvanda siyasi vəziyyət daha da gərginləşdi. Heydər İsayevin ardınca vilayət partiya komitəsinin ikinci katibi Bolotin də istefa verərək, Bakıya getmişdi. İkinci katibliyə isə mənim namizədliyimi vermişdilər. Mayın 8-də vilayət partiya komitəsinin plenumunda mən ikinci katib seçilməli idim. Lakin plenuma iki gün qalmış A. Mütəllibov və V.Polyaniçko şəxsi işimlə tanış olarkən, ulu öndərin kadri olduğuma görə, qərar dəyişib. Odur ki, mayın 6-da Afiyəddin Cəlilov məni yanına dəvət edərək, “otur, ərizəni yaz, işdən get,” – dedi. Dedim ki, ərizədə nəyi səbəb göstərim?! Dedi ki, nə yazarsan, yaz, işdən getməlisən, vəssalam! Bir gün sonra Naxçıvan Şəhər Partiya Komitəsinin plenumunda məni birinci katib vəzifəsindən azad etdilər və elə həmin gün yır-yığış edib Ordubaddakı evimə gəldim. Dörd ay yaxın işsiz qaldım. İyun ayının 22-i idi. Bakıya, iş dalınca getmək niyyəti ilə Naxçıvan Hava Limanına gəldim. Yak-40 təyyarəsi yerə enəndə onun içərindən ilk düşən ulu öndər Heydər Əliyev oldu. Onu Cəlal müəllim müşayiət edirdi. Mən yaxınlaşaraq onunla görüşdüm, “doğma diyara xoş gəlmisiniz!”, –dedim.

Ulu öndər Naxçıvanda bacısının evində yaşadığı müddətdə mən bir neçə dəfə onun ziyarətində oldum. Çox maraqlı söhbətlər edirdi. Aradan ay yarım keçər-keçməz, bir gün vilayət partiya komitəsinin təşkilat şöbəsinin müdiri Afət Səfərovun xidməti məşını qarımızda dayandı. O, mənə yaxınlaşaraq hazırlaş gedək, Afiyəddin müəllim sizi gözləyir dedi. Biz Naxçıvana gəldik. Elə həmin gün məni, 4 ay öncə işdən çıxarılmış bir adamı, Naxçıvan Dövlət Plan Komitəsinin sədri və baş nazirin I müavini vəzifəsinə təyin etdilər. Təbii ki, bu təyinat birbaşa ulu öndərin məsələyə müdaxiləsi nəticəsində baş tutmuşdu.

Ulu öndər Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri seçildəndən üç gün sonra, 1990-cı il sentyabr ayının 7-də aşxam çağrı vilayət partiya komitəsinin ümumi şöbəsinin müdiri Yunis mənə

bildirdi ki, Ali Məclisin sədri sizi gözləyir. Mən dərhal ulu öndərin qəbuluna getdim. İçəri daxil olan kimi dedi: “Şəmsəddin, bilirəm, Naxçıvan Hava Limanının tikintisinə lap əvvəldən sən rəhbərlik etmişən. İndi orada işlər nə yerdədir?” Mən olub-keçənlərin hamısını, o cümlədən qazaxıstanlı layihəçilərlə aramızda olan söhbəti və xüsusi mükafat müqabilində Xankəndidə iritutumlu təyyarələr üçün hava limanının tikintisinə mane olmağımı ona danışdım. O, sonadək məni diqqətlə dinləyərək: – Sən bu işdə əsl fədakarlıq etmişən, – dedi. Daha sonra hava limanının tikintisinin davam etdiriləcəyini bildirdi: – Naxçıvanın yeni hava limanına ehtiyacı var. Biz burada iri təyyarələri qəbul etməyə hazır olmalıyıq. Ertəsi gün mən fəaliyyətini dayandırmış qərargahı topladım. Ulu öndərin tapşırığı və tövsiyələrini qərargah üzvlərinə çatdırdım. Beləliklə, yenidən Naxçıvan Hava Limanının tikintisinə start verildi. Əvvəlki kimi, yenə də iki növbəli, daha sonra isə üç növbəli iş rejiminə keçdik.

– *Ulu öndər Heydər Əliyevin Naxçıvana rəhbərlik etdiyi dönmədə necə, Bakıdan Naxçıvan Hava Limanının tikintisinə maneələr yenə də qalırdı?!*

– Açıqgüney deyim, Heydər Əliyevin adı gələndə hər yerdə bütün qapılar üzümüzə açıq idi. Fikrimi konkret misallarla izah etmək istərdim. Məsələn, 1991-ci ilin sonlarında uçuş zolağının tikintisini artıq başa çatdırmışdıq və orada yarımtəsnisiyə tikməli idik. Amma bunun üçün tələb olunan transformatorları ala bilmirdik. Bunun bir səbəbi Vayxır Su Tikinti İdarəsinin vəsaitinin olmaması idi. Amma maraqlı da irələrdən başqa maneələr olduğundan da xəbərimiz vardı. Açıq- aşkar Bakıdan, özü də lap yüksək dairələrdən bu işə mane olmaq istəyirdilər. Vəziyyətin belə gərgin çağında ulu öndər məni yanına çağıraraq dedi: “Mən Nazirlər Sovetinin sədri Həsən Həsənovla danışmışam. O, lazım olan avadanlıqları bizə pulsuz verəcəkdir. Sən təcili olaraq mənim adımdan bir məktub hazırla və Həsən Həsənovun yanına get”.

Mən sərhəd qoşunlarına məxsus vertolyotla təcili olaraq Bakıya gəldim və dərhal Həsən Həsənovun qəbuluna getdim. İçəridə iclas gətdiyindən qəbul otağında məni çox gözlətdilər. Həmin gün Naxçıvana qayıtmalı olduğumdən, bir xeyli gözlədikdən sonra məcbur olub icazəsiz Həsən Həsənovun iş otağına daxil oldum. Otaq tüstü-duman içərisində idi. Kabinetdəkilərdən İsgəndər Həmidovu, Etibar Məmmədovu, Tahir Əliyevi, Surət Hüseynovu, Rəhim Qaziyevi, Pənəh Hüseynovu və Əlikram Hüseynovu tanıya bildim. Hamısı danışdı, qığır-bağırdan qulaq tutulurdu, heç biri digərini dinləmirdi. Mən Həsən Həsənovla yaxınlaşaraq Heydər Əliyevin məktubunu ona verdim. O, məktubu oxuyaraq, içəridəkilərin hamısının eşidə biləcəyi bir səslə “Mən pulsuz Naxçıvana heç nə verə bilmərəm, gedin pulunu

köçürün, sonra gəlib avadanlığı aparın” dedi. O, bu sözləri olduqca əsəbi halda deyərək məktubun üzərinə dərkənar yazaraq, mənə verdi. Mən çox pərt halda kabinetə tərk etdim. Qəbul otağından çıxaraq Həsən Həsənovun yazdığı dərkənarı oxudum. O yazmışdı: “Baş təchizat idarəsinin rəisi yoldaş Rəhim Hüseynov, ödənişsiz buraxın!” Oradan birbaşa sevincək halda baş təchizat idarəsinə gəldim və nəzərdə tutulan bütün avadanlıqları alaraq, yük təyyarəsi ilə elə həmin gün Naxçıvana qayıtdım. 1992-ci il aprelin 24-də ermənilər Mehri dəmir yolu stansiyasında Bakı-Yerevan sərhətin qatarının qarşısını kəsərək bütün heyəti girov saxladılar. Yalnız ulu öndər məsələyə qarışıqdan sonra girovlar buraxıldı. Lakin dəmir yolunun fəaliyyəti bir daha bərpa olunmadı. Həmişə çıxaraq onu da əlavə edim ki, o çətin günlərdə muxtar respublikanın işığı və qazı da kəsilmişdi. Qardaş Türkiyənin o zamankı rəhbərliyinin Heydər Əliyevə olan hörmət və ehtiramı sayəsində, qısa bir müddətdə, 1992-ci ilin noyabrından 1993-cü ilin mart ayınadək, havanın hədsiz şaxtılı olmasına baxmayaraq, İqdir vilayətindən Naxçıvana 180 kilometr uzunluğunda yüksək gərginlikli elektrik xətti çəkildi. Naxçıvan gündəlik 32 meqavat əlavə elektrik enerjisi almağa başladı. Bu gün isə fəxarət hissi ilə deməliyə ki, möhtərəm Prezidentimizin rəhbərliyi ilə muxtar respublikanın bütün sahələrdə inkişafı o səviyyəyə çatıb ki, indi artıq Naxçıvan Türkiyəyə elektrik enerjisi verir.

Xatırladığım ki, dəmir yolu bağlandıqdan xeyli əvvəl Ermənistan ərazisindən keçən və məsafənin həddən artıq uzaqlığı baxımından son dərəcə əlverişsiz olan Naxçıvan-Bakı quru yolu da azərbaycanlılar üçün artıq bağlı idi. Bununla da Naxçıvanın Ermənistan tərəfindən blokadası daha da sərtləşdirilmişdi. Bakı ilə əlaqə yalnız hava nəqliyyatı vasitəsi ilə mümkün idi. Belə bir şəraitdə məcburiyyət üzündən Naxçıvandan Bakıya təyyarə reyslərinin sayı xeyli artırıldı da bu da tələbatı əsla ödəmirdi. Təbii ki, bu amillər Naxçı-

van Hava Limanındakı tikinti işlərini daha da sürətləndirməyi zəruri edirdi. Hava limanı, demək olar ki, tam hazır idi. Son işimiz uçuş zolağının sınaqdan keçirilməsi idi. Amma bununla bağlı da çətinliklərimiz vardı. Sovetlər dönəmində bu işlə Rusiyanın Perm şəhərindəki bir idarə məşğul olurdu. Azərbaycan Mülki Aviasiya İdarəsi və Vayxır Su Tikinti İdarəsi tərəfindən dəfələrlə müraciət olunmasına baxmayaraq, permli mütəxəssislər Naxçıvana gəlmək istəmirdilər. Bəhanələri də bu idi ki, Naxçıvanda mühərribə gedir, daxili vəziyyət qeyri-sabitdir, gəlməyə qorxuruq. Mən bu barədə ulu öndərə məlumat verəndə o, telefon kitabçasını götürüb oradan kiminsə nömrəsini taparaq, onunla sanki köhnə dostlar buraxıldı. Perm vilayətinin rəhbərlərindən olduğunu güman etdiyim həmin şəxs Heydər Əliyevin telefon zəngindən son dərəcə məmnun qaldığını və səhə yox, birisi gün onun adamlarının və sınaq təyyarəsinin Naxçıvanda olacağını bildirdi.

Permli mütəxəssislər iki gün sonra artıq Naxçıvanda iş başında idilər. 6 nəfər antenaları quraşdırmaqla, 2 nəfər isə uçuş zolağının texniki parametrlərini yoxlamaqla məşğul idi. İçərisində xüsusi sınaq laboratoriyası olan AN-24 təyyarəsi fasiləsiz olaraq düz 48 saat uçuş həyata keçirdi. Sınaq uçuşları davam etdiyi gecə saat 3-də ulu öndər mənə zəng edərək, “Məlumat var ki, Bakıdan gələn təyyarə enə bilmir, əhali çox narahatdır,” – dedi. Mən məsələnin nə yerdə olduğunu izah etdikdə isə o “Belə şeylər barədə radio və televiziya ilə irəliləndirən əhalini məlumatlandırmaq lazımdır,” – dedi.

Aprəl ayında Naxçıvan Hava Limanında genişləndirmə və əsaslı şəkildə yenidənqurma işləri tam başa çatdırıldı. Sınaqlar da hava limanının iritutumlu təyyarələr üçün tələb olunan standartlar səviyyəsində olduğunu təsdiqlədi. Bütün bunlardan sonra ulu öndərin iştirakı ilə Naxçıvan Hava Limanının təntənəli açılışı oldu. Bu, qədim tarixi və özünəməxsus dövlətçilik ənənələri olan Naxçıvan üçün həyatı əhəmiyyətli mühüm

hadisə idi.

– *Naxçıvan Hava Limanı əsaslı şəkildə genişləndirilərək yenidən qurulduqdan sonra iritutumlu ilk təyyarələrin muxtar respublikanın paytaxtına gəlişini necə xatırlayırsınız?*

– Hər şeydən əvvəl, onu deyim ki, iri təyyarələrin uçuşunun təmin olunması ulu öndər Heydər Əliyevin blokada yaşayan Naxçıvan əhalisinə növbəti sanballı töhfəsi oldu. May ayının 28-də Türkiyə Cümhuriyyətinin Baş naziri Süleyman Dəmirəlin şəxsi təyyarəsi və türk dünyasının önəmli isimlərini gətirən Türk Hava Yollarına məxsus iki “Boeing” təyyarəsi Naxçıvan Hava Limanına endi. Həmin gün ulu öndər özünə yaxın dost və qardaş bildiyi Süleyman Dəmirəlinlə birlikdə Azərbaycan-Türkiyə sərhəddində– Araz çayı üzərində yeni tikilmiş “Ümid” körpüsünün açılışını etdilər. Bu açılış böyük ümumxalq bayramına çevrildi. 1993-cü ilin yanvarında ABŞ-in yeni seçilmiş Prezidenti Bill Klintonun andıcmə mərasimi oldu. Bu münasibətlə ulu öndər Heydər Əliyev də ona təbrik teleqramı göndərmişdi. Yaxşı yadımdadır, həmin aşxam Moskvadan efirə gedən “Novosti” proqramında da qeyd olunmuşdu ki, “Sov. İKP MK Siyasi Bürosunun sabiq üzvü Heydər Əliyev də Bill Klintonu prezidentlik vəzifəsinin icrasına başlaması münasibəti ilə təbrik etmişdir. Bu hadisədən bir müddət sonra ulu öndər məni yanına çağıraraq: “Şəmsəddin, bizim hava limanı “Boeing” yük təyyarələrini qəbul edə bilmir”, –deyə soruşdu. Mən də dedim ki, bəli, yoldaş Əliyev! Daha sonra o izah etdi ki, ABŞ Prezidenti B. Klinton 2 “Boeing” təyyarəsi ilə Naxçıvan əhalisi üçün dərman preparatları və ərzaq göndərir. Onlar bizim hava limanının imkanlarını dəqiq bilmədiklərindən həmin yükü Yerevana, oradan da xüsusi maşınlarla Naxçıvana gətirmək istəyirdilər, mən də buna etiraz etdim. İndi onların təyyarələri birbaşa Naxçıvana gələcək. Həqiqətən də, bir neçə gündən sonra ABŞ-a məxsus 2 ədəd “Boeing” yük təyyarəsi Naxçıvan Hava Limanına endi və biz də

həmin yardımları Naxçıvan əhalisinə çatdırdıq. Bundan bir müddət sonra ABŞ Prezidenti blokada şəraitində yaşayan Naxçıvan əhalisi üçün daha 7 maşın ərzaq və dərman preparatları göndərdi. Hansı ki, həmin ərzaq və dərmanların hamısını ulu öndərin göstərişi ilə yalnız hərbi hissələrə verdik. Bir müddət sonra İran İslam Respublikasının Prezidenti Həşimi Rəfəncaninin şəxsi təyyarəsi Heydər Əliyevi İrana aparmaq üçün Naxçıvana gəldi. Beləliklə, Naxçıvan ulu öndər Heydər Əliyevin söyləri nəticəsində blokadadan çıxaraq dünya hava məkanına qovuşdu.

Naxçıvan son illər möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin hərtərəfli diqqət və qayğısı, Naxçıvan Ali Məclisinin sədri Vəlif Talibovun fədakar əməyi və səmərəli fəaliyyəti sayəsində xüsusiylə daha sürətlə inkişaf yolu keçmiş, şəhər və kəndləri abadlaşdırılaraq yeni görkəm almış, bir sözlə, qoca Şərqi qapısında çiçəklənən bir diyara çevrilmişdir. Təqdirəlayiq haldır ki, muxtar respublikanın ümumi yüksəlişi ilə bir vaxtda Naxçıvan Hava Limanı da daim yeniləşir və 2004-cü ildə beynəlxalq hava limanı statusu qazanmışdır.

Artıq 25 ildir ki, Bakı ilə Naxçıvanı birləşdirən ənənəvi dəmir və şose yolları işləmir. Bu acı həqiqət indi dünyada kimə bəlli deyil?! Təsəlli yerimiz odur ki, köhnə ayyamda insanların az qala bir sutka vaxt sərf edərək yorğun-əzgin vəziyyətdə getdiyi o yolu indi Bakı ilə Naxçıvan arasındakı hava yolu əvəz edir. İndi bu yolu insanlar ulu öndər Heydər Əliyevin ruhanı dua edə-ədə cəmi 1 saata gedirlər. Bir sözlə, indi Naxçıvana gediş-gəliş əvvəlkindən də qat-qat rahatdır. Bəli, bu gün Naxçıvandan təkəcə Bakıya yox, İstanbul, Tehrana, Moskvaya və dünyanın digər iri şəhərlərinə də çox asanlıqla uçmaq imkanları var. Pislik və məkr isə Naxçıvanı blokada saxlamaq niyyətində olan ermənilərə və bu işdə onlara havadarlıq edənlərə qaldı.

*Söhbəti apardı;
Qafar CƏBİYEV,
Əməkdar jurnalist*

Gədəbəy yatağında qızıl və gümüş hasilatının həcmi açıqlandı

2016-cı ildə Gədəbəy qızıl-filiz yatağında 2102 kq qızıl, 5309 kq gümüş, 1941 kq mis istehsal olunub. Bu barədə Nazirlər Kabinetinin 2016-cı ildə fəaliyyəti haqqında

hesabatda qeyd olunub.

2016-cı ildə Gədəbəy Kontrakt Sahəsində qiymətli metallar zəngin yeni “Qədir” və “Uğur” sahələri aşkar edilib, “Qədir” sahə-

sinin yeraltı üsulla istismarına başlanılıb, “Uğur” sahəsi isə istismara hazırlanır. “AzerGold” QSC tərəfindən mədən və yataqlarla bağlı görülməli işlərin plan və qarşıya qoyduğu hədəfləri əks etdirən 5 illik ortamüddətli strategiya planı hazırlanıb. Bu strategiyanın tərkib hissəsi kimi 2017-ci il üçün Cəvdar qızıl mədəninə qiymətli metal filizinin yerüstü oksid hissəsinin istifadəsi nəticəsində 40

min unsiya (1286 kq) qızıl və 60 min unsiya (1929 kq) gümüşün hasil edilməsi proqnozlaşdırılır. “Sonrakı illərdə QSC digər filiz mədənlərinin (Balakən rayonunun Köhnəmədən sahəsində yerləşən Filizçay və Mazımçay yataqları və Naxçıvan Muxtar Respublikasının Culfa rayonunda yerləşən Göydağ filiz sahəsi) istismarı ilə əlaqədar işlərin həyata keçirilməsini planlaşdırır.

“Gilan Holding” tərəfindən də rayonda böyük fındıq bağlarının salınması üçün tədbirlər görülür. Yaz aylarında rayonda 300 hektar sahədə yeni fındıq bağının salınması nəzərdə tutulur.

Rayon icra hakimiyyətinin köməkliyi ilə Mirzəbəyli, Zərgərli, Tikanlı, Nic, Mıxlıqovaq, Solqıca, Bum və digər kəndlə-

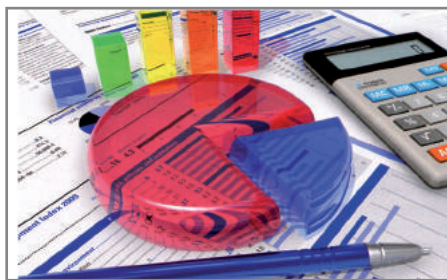
rin sakinləri istifadə etdikləri və bələdiyyə mülkiyyətinə olan boş torpaq sahələrini kol-kosdan təmizləyərək, ərziyə fındıq tingləri əkilir. Tinglər kəndlilərin fərdi təsərrüfatlarındakı mövcud fındıq bağlarından çıxarılaq sakinlərə paylanılır.

Hər il rayonda 100-120 hektar sahədə yeni fındıq bağının salınması nəzərdə tutulur. Rayonun ümumilikdə Qəbələdə 1000 hektar sahədə yeni fındıq bağının salınması qarşıya məqsəd kimi qoyulub. Otən 5 ay ərzində bölgənin ən böyük fındıqçılıq rayonu olan Qəbələnin 20-ə yaxın kəndində əhali arasın-

da geniş maarifləndirmə işləri aparılmaqla yanaşı, kütləvi şəkildə fındıq tinglərinin əkilməsi işləri həyata keçirilib. Qısa müddətdə rayonda 700 hektar sahədə yeni fındıq bağının salınması nəzərdə tutulur. Qeyd edək ki, 2016-cı ildə Qəbələdə mövcud olan 3480 hektar bar verən fındıq bağından 8 min 200 ton məhsul yığılıb. Kəndlilər məhsulu yerli bazarlara çıxarmaqla yanaşı, bir kiloqramını 5 manata fındıq qəbulu məntəqələrinə də satıblar. Rayonda fındıq emalı zavodu fəaliyyət göstərir ki, bu da kəndliləri ildən-ilə fındıq bağlarını daha da genişləndirməyə və məhsuldarlığı artırmağa həvəsləndirir.

Экономика Азербайджана выросла на 0,4%

Предприятиями, организациями и частными предпринимателями, действующими в стра-

не, в январе-феврале 2017 года произведено ВВП на 10 млрд. 42,6 млн. манатов, что на 0,4% больше по сравнению с показателем за соответствующий прошлый период. В Госкомитете статистики, на сферу промышленности пришлось 46,7% ВВП, торговли и ремонта транспортных средств – 9,6%, сектора строительства – 7,6%,

транспорта и складского хозяйства – 6,7%, сельского хозяйства, лесного хозяйства и рыболовства – 2,7%, размещения туристов и общепита – 2,7%, информации и связи – 1,7%, на остальные сферы экономики – 15,8%. Чистые налоги на товары и импорт составили 6,5% ВВП. На душу населения пришлось 1035,6 манатов ВВП.

«АтаТравел» предлагает грандиозное празднование Новруза

ООО «АтаТравел» предлагает четырехдневное грандиозное празднование Новруза с 22 по 25 марта 2017 года в лечебно-курортном комплексе современного типа «Галаалты Отель & Спа». Вы сможете встретить приход Весны на лоне природы в обладающим прекрасной панорамой комплек-

се современного типа «Галаалты Отель & Спа». Стоимость на одну персону в двухместном номере составляет 395 АЗН, в которую входят открытый ультра-люкс буфет 3 раза в день, ежедневная программа живой музыки, захватывающий фейерверк у костра, развлекательная шоу программа с участием народных персонажей кесы и кечала, национальные танцы, шоу танцевальной группы, розыгрыш лотереи, битье яиц на приз и выставка Новруза. Также в программу включено пользование спортивным и спа центром отеля. Для получения

более обширной информации следует позвонить в ООО «АтаТравел» по телефону (994 12) 493-05-01 (внутренний-104) или по мобильному номеру (050) 245 05 09. В туристическом секторе Группы Компаний «АтаХолдинг» функционируют ООО «АтаТравел», «АтаТуризм» и отель «Эксельсиор Отель & Спа Баку». Учрежденное в 2011 году туристическое агентство «АтаТравел» представляет туристические услуги по посещению любой точки мира. Компания обеспечивает своих клиентов услугами, связанными с гостиницами, авиаперелетами, трансферами, предварительным заказами, страхованием, визами.

Вкладчикам банков выплачено 726,2 млн. манатов компенсации

Фонд страхования вкладов по состоянию на 13 марта 2017 года выплатил вкладчикам Parabank 43,195 млн. манатов, вкладчикам Zaminbank – 54,479 млн. манатов, вкладчикам Kredobank – 27,771 млн. манатов и вкладчикам Dekabank – более 3,086 млн. манатов. В фонде, кроме того, по состоянию на 13 марта 2017 года вклад-

чикам Кавказского банка развития выплачено более 1,974 млн. манатов, вкладчикам Atrabank – 14,280 млн. манатов, вкладчикам Bank of Azerbaijan – 24,161 млн. манатов, вкладчикам Gəncəbank – 976,440 тыс. манатов, вкладчикам Teknikabank – 120,433 млн. манатов, вкладчикам Bank Standard – 435,814 млн. манатов. В целом, вкладчикам

10-ти закрывшихся банков выплачено более 726,169 млн. манатов компенсации.

Инфляция в России снижается

Инфляция в России стала снижаться быстрее прогнозной динамики Центробанка. Вероятность достижения цели в 4% в конце 2017 г. увеличилась. Инфляция стала снижаться несколько быстрее прогнозной динамики Банка Рос-

сии на фоне благоприятных внешнеэкономических и финансовых условий и проведения умеренно-жесткой денежно-кредитной политики. ЦБ, в феврале отклонение инфляции от целевой траектории значительно сократилось. В условиях повышенных инфляционных ожиданий населения и опережающего роста зарплат по сравнению с ростом производительности труда могут возникнуть дополнительные риски для достижения цели по инфляции.

ВВП Великобритании в 2018 году повышен до 2 %

Прогноз роста ВВП Великобритании повышен в 2018 г. с 1,4 до 2%, заявил министр финансов Филип Хаммонд, представляя бюджет страны в парламенте. По его прогнозу, инфляция в 2017 г. составит 2,4%, а в два последующих года не превысит 2%. Банковская система Китая стала крупнейшей в мире. В 2016 г. банковская система Китая стала крупнейшей в мире по активам, опередив в этом лидировавшую до

сих пор еврозону. Этот результат достигнут во многом благодаря резкому росту кредитования экономики, с 2008 г. (начало госпрограммы борьбы с мировым кризисом) опережавшему рост ВВП, пишет газета. К концу 2016 г. объем активов китайских банков достиг \$33 трлн по сравнению с \$31 трлн еврозоны, \$16 трлн США и \$7 трлн Японии. Размер банковской системы КНР превысил 3 годовых ВВП страны (в еврозоне – 2,8 ВВП).

Международные организации оценили налоговое бремя

По оценкам Всемирного банка в рамках Doing Business-2017 налоговое бремя в Азербайджане (включая и отчисления на обязательное социальное страхование) составляет 39,8%. В министерстве налогов, по оценкам ВБ уровень налогового бремени в Азербайджане ниже, чем в ряде стран СНГ и ЕС. В частности, в России налоговое бремя составляет 47,4%, Украине – 51,9%, Белоруссии – 54,8%, Молдове – 40,4%. В Португалии этот показатель составляет 39,8%,

Нидерландах – 40,4%, ФРГ – 48,9%, Испании – 49%, Австрии – 51,6%, Италии – 62%, Франции – 62,8%, Эстонии – 48,7%, Литве – 48,7%, в Турции – 41,1%, США – 44%, Австралии – 47,6%. По оценкам Heritage Foundation, уровень налогового бремени в Азербайджане (без учета выплат на социальное страхование) составляет 14,2% и по этому показателю страна в «Индексе свободы экономики» занимает 28-е место. Среди стран СНГ более низкий показатель имеет только

Казахстан (13,2%). В Узбекистане этот показатель равен 19,7%, Армении – 23,5%, России – 35,3%, Белоруссии – 23%, в Турции – 28,7%, США – 26%.

16-29 mart 2017-ci il

“ŞƏFFAFLIĞA DOĞRU BİRLİKDƏ” MÖVZUSUNDA VERGİ KONFRANSI KEÇİRİLİB

Azərbaycanda Amerika Ticarət Palatasının (AmCham) və Vergilər Nazirliyinin birgə təşkil etdiyi “Şəffaflığa doğru birlikdə” mövzusunda Vergi Konfransı keçirilib. Tədbiri giriş sözü ilə açan Azərbaycanın dövlət qurumları ilə apardığı konstruktiv dialoqdan məmnunluğunu bildirərək, bu konfransın da görülməsinin nəvbəti bariz nümunəsi olduğunu qeyd edib. O bildirib ki, ölkəyə yatırılan investisiyaların 80%-i 250-dən artıq yerli və xarici şirkəti özündə birləşdirən bu Palatanın payına düşür.

Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Ziyad Səmədzadə çıxış edərək, Azərbaycanda dayanıqlı, çevik vergi sisteminin yaradıldığını vurğulayıb və bu sahədə həyata keçirilən islahatların artıq müsbət nəticələr verməyə başladığını qeyd edib. Vergi qanunvericiliyinin təkmilləşdirilməsi məqsədilə Vergi Məcəlləsində ciddi dəyişikliklər aparıldığını və vergi inzibatchılığını təkmilləşdirdiyini diqqətə çatdıran Z.Səmədzadə Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişaf etməsində və ölkəmizin maliyyə qüdrətinin yüksəlməsində vergi sisteminin böyük əhəmiyyəti olduğunu, vergilərin həcmindən ibtəil artmasının ölkəmizdə güclü maliyyə bazasının formalaşmasına şərait yaratdığını, aparılan islahatların ölkədə biznes fəallığını, sahibkarlıq subyektlərinin sayının və iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorundan daxil olan vergilərin artmasına səbəb olacağını bildirib.

Vergilər naziri, 1-ci dərəcəli dövr

lət vergi xidməti müşaviri Fazil Məmmədov tədbir iştirakçılarını salamlayaraq, Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafına verdikləri töhfələrə görə onlara öz təşəkkürünü bildirərək qeyd edib ki, Vergilər Nazirliyi vergi siyasətinin və vergi inzibatchılığının təkmilləşdirilməsində, vergi ödəyicilərinə yeni xidmətlərin təqdim edilməsində, bütövlükdə biznes mühitinin daha da yaxşılaşdırılması istiqamətində sahibkarların ictimai təşkilatları ilə müxtəlif müzakirələrin keçirilməsinə böyük önəm verir, qanunvericiliyə dəyişikliklər edilərkən ölkədə fəaliyyət göstərən yerli və xarici biznes strukturlarının rəylərini nəzərə almağa, hər bir təklifə diqqətlə yanaşmağa çalışır. Nazir AmCham-la birlikdə keçirilən vergi konfranslarının artıq ənənəyə çevrildiyini vurğulayaraq, bu görüşlərin vergi orqanları ilə biznes strukturları arasında partnyorluq münasibətlərinin inkişaf etdirilməsində və vergi ödəyicilərinin vergi öhdəliklərinə əmələtmə səviyyəsinin daha da yüksəldilməsində müstəsna rol

oynadığını, AmCham-la Vergilər Nazirliyinin münasibətlərinin səmərəli tərəfdaşlıq prinsiplərinə əsaslandığını bildirib.

“Şəffaflığa doğru birlikdə” adı altında təşkil olunan vergi konfransının devizinin müasir çağırışlara söykəndiyini vurğulayan F.Məmmədov Vergilər Nazirliyinin ölkəmizdə biznes mühitinin yaxşılaşdırılması, vergi qanunvericiliyinin təkmilləşdirilməsi prosesində sahibkarlıq subyektləri ilə birlikdə şəffaf və tərəfdaşlıq münasibətlərinin qurulması niyyətlərini açıq bəyan etdiyini konfrans iştirakçılarının diqqətinə çatdırıb.

Vergilər naziri vergi orqanlarında administrasiyanın təkmilləşdirilməsi və təşkilati strukturunun transformasiyası istiqamətində aparılan islahatlarla bağlı məlumat verərək bildirib ki, yeni vergi sisteminin inzibatchılığını iki mühüm prinsipə söykənən müasir baxış bucağı üzərində qurulub. Bunlardan birincisi və ən önəmli “fərdi yanaşma” prinsipidir. Yeni dönmədə vergi administrasiyasının ilkin vəzifəsi hər kateqori-

ya vergi ödəyicisinə ona uyğun yanaşmalar formalaşdırmaqdan ibarətdir. Burada əsas yanaşma kiçik və orta sahibkarlıq subyektləri ilə iri və xüsusi rejimli müəssisələrlə iş prinsiplərini ayırmaq, hər bir sahibkarlıq qrupuna fərdi yanaşmanı, fiskal və inzibatchılıq yükünün düzgün bölüşdürülməsini təmin etməkdir.

Digər mühüm prinsipin isə sahibkarlıq subyektləri ilə partnyorluq münasibətlərinin qurulması və dərinləşdirilməsi olduğunu deyən F.Məmmədov qeyd edib ki, vergi orqanları vergi ödəyiciləri ilə partnyorluq münasibətlərinin qurulmasına artıq bir neçə ildir başlasa da, yeni yanaşmada bu münasibətlərin konkret əsaslara keçirilməsi və dərinləşdirilməsi, vergi ödəyicilərinin öhdəliklərinin dəqiqləşdirilməsi, onlara müasir və innovativ xidmətlərin təqdim edilməsi əsas götürülüb.

Vergilər naziri Azərbaycanda vergi orqanları ilə vergi ödəyiciləri arasında münasibətlərin qarşılıqlı etimada əsaslanan çevik və şəffaf mexanizmlər əsasında qurulması istiqamətində siyasətin bundan sonra da davam etdiriləcəyini, Vergilər Nazirliyinin biznes qurumları, xüsusilə də sahibkarları təmsil edən ictimai təşkilatlar və birliklərlə partnyorluq və tərəfdaşlıq münasibətlərinin genişləndirilməsi və daha da dərinləşdirilməsində maraqlı tərəf olduğunu və bu istiqamətdə öz səylərini əsirgəməyəcəyini diqqətə çatdırıb. AmCham-in prezidenti Nuran Kərimov Vergilər Nazirliyi ilə əməkdaşlığın səviyyəsindən məmnun olduğunu bildirərək, AmCham-in ölkədə biznes mühitini yaxşılaşdırmaq üçün müəssisələri qanunvericiliyinin işlənilməsinə maraqlı olduğunu vurğulayıb. O bildirib ki, Vergilər Nazirliyi ilə əməkdaşlığın nəticəsi olaraq artıq 6-cı ildir ki, vergi partnyorluğu mövzusunda Konfranslar təşkil edilir, vergitutma sahəsində aktual olan mövzular üzrə müzakirələr aparılır, konkret təkliflər irəli sürülür. N.Kərimov bugünkü görüşün məqsədinin ölkənin vergi sisteminə aparılan islahatlar, Vergi Məcəlləsinə edilmiş dəyişikliklər, vergi orqanı ilə biznes strukturları arasında partnyorluq münasibətlərinin inkişaf etdirilməsi və s. məsələləri müzakirə etmək olduğunu diqqətə çatdırıb.

BP-nin Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiyə regionunda Əlaqələr, xarici işlər və strategiya üzrə vitse-prezidenti Bəxtiyar Aslanbəylinin moderatorluğu ilə keçən “Vergi xidmətlərinin islahatlarda rolu” mövzusunda panel müzakirələri zamanı Vergilər Nazirliyinin Vergi risklərinin təhlili və nəzarəti departamentinin baş direktoru Natiq Şirinovun “Vergi inzibatchılığında islahatlar və struktur təkmilləşdirilməsi”, “Azərsun Holding”-in Baş İcraçı Direktoru Səvəh Uzun və “Deloitte & Touche” MMC-nin Vergi üzrə direktoru Emil Qarayevin “Şəffaf vergi ödəmə”, “Mastercard” şirkətinin ölkə meneceri Alper Meriçin və EY-in Baş Vergi meneceri Zaur Qurbanovun “Nağdsız ödənişlər və onların faydaları”, BP-nin Regi-

onal Vergi və Gömrük xidmətləri üzrə meneceri Ceyhun Məmmədovun və PwC şirkətinin Azərbaycan üzrə idarəedici partnyoru Mövlan Paşayevin “Vergi öhdəliyinin əvəlcədən müəyyənəşdirilməsi və könüllü əmələtmə” mövzularında təqdimatları dinlənilib.

“Societe Generale Banking Group”-un Azərbaycan və Qazaxıstan nümayəndəliyinin rəhbəri Teybə Quliyevanın moderatorluğu ilə keçirilən növbəti paneldə isə Vergilər nazirinin müşaviri - Vergi ödəyicilərinə xidmət və şəffaf vergi partnyorluğu departamentinin baş direktoru Ələkbər Məmmədovun “Vergi xidmətləri vergi sisteminə aparılan islahatlarda lokomotiv rolunda”, “Rabitəbank”-ın İdarə Heyətinin sədri Elçin Qədimovun və “KPMG Azərbaycan”-ın Partnyoru, Vergi və Hüquq departamentinin rəhbəri Müşfiq Əliyevin “Vergi tənzimləməsinin maliyyə sektoruna təsiri”, “Baker Tilly Azerbaijan”-in Vergi və Hüquq xidmətləri üzrə baş meneceri Azər Əkbərovun “Transfer qiymətləri”, “BDO Azerbaijan”-ın Hüquq xidmətinin direktoru Sabit Abdullayevin “Vergidən yayınmanın qarşısının alınması: praktiki çətinliklər” mövzusunda təqdimatları dinlənilib.

Konfransın sonunda Vergilər Nazirliyi, Azərbaycan Respublikası Auditorlar Palatası, “Deloitte & Touche”, “EY Azərbaycan”, “PwC Azərbaycan” və “KPMG Azərbaycan” arasında Əməkdaşlıq Memorandumu imzalanıb. Tədbirdə AmCham-ın üzvləri, diplomatik korpusun nümayəndələri, Vergilər Nazirliyinin rəhbər vəzifəli şəxsləri və KİV nümayəndələri iştirak ediblər.

Əlaqələndirmə və idarəetmə departamenti yaradılıb

Vergilər nazirinin əmri ilə Nazirliyin strukturunda Əlaqələndirmə və idarəetmə departamenti yaradılıb. Yeni departament vergi orqanları və yerli strukturlar arasında koordinasiyanı təmin edəcək. Departamentin tərkibində Əlaqələndirmə, İdarəetmə, Monitoring və Qiymətləndirmə şöbələri fəaliyyət göstərəcək ki, onlar

Vergilər Nazirliyinin struktur vahid və bölmələrinin fəaliyyətinin qarşılıqlı əlaqələndirilməsinin təmin edilməsi, vergi əmələməsi üzrə fəaliyyətdə kompleks təhlili istiqamətində və s. funksiyaları icra edəcək. Yeni yaradılmış departamentin baş direktoru vəzifəsinə vergilər nazirinin müşaviri İlqar Əhmədov təyin edilib.

Vergilər Nazirliyində qanvermə aksiyası keçirilib

Mart ayının 6-da vergi orqanlarında tələssəmiyə xəstəliyindən əziyyət çəkən uşaqlar üçün könüllü qanvermə aksiyasına start verilib. Vergi orqanlarının əməkdaşları artıq ənənəyə çevrilmiş qanvermə aksiyalarında 11 ildir ki, fəal iştirak edir-

lər. Qanvermə aksiyasının ilk günündə Nazirliyin Aparatının struktur bölmələrinin 200 nəfərdən çox əməkdaşı iştirak edib. Aksiya Vergilər Nazirliyinin yerli strukturlarında mart ayının 14-dək davam etdiriləcəkdir.

Bayram günlərində 30-a yaxın bankın 100-ə yaxın filial və şöbəsi açıq olacaq

Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası (Palata) istehlakçıların Novruz bayramı ərəfəsində və bayram günlərində bank xidmətlərinə rahat çıxışının təmin edilməsi istiqamətində kompleks tədbirlər həyata keçirməkdə davam edir.

Bela ki, Palatanın tövsiyəsi ilə Novruz bayramı ilə əlaqədar olacaq 9 qeyri-iş günlərində 30-a yaxın bankın 100-dən çox filial və şöbəsi gücləndirilmiş iş rejimin-

də çalışacaq. Novruz bayramı ilə əlaqədar olaraq, ölkəmizə əhəmiyyətli turist axınının olacağını nəzərə alaraq, onların valyuta mübadiləsi əməliyyatlarını rahat həyata keçirə bilmələri üçün Palata paytaxtda və əsas turizm bölgələrində yerləşən bankların filial və şöbələrinə gücləndirilmiş iş rejimində çalışmağı tövsiyə etmişdir. Belə ki, 7 bankın Bakı və Qəbələdə yerləşən 16 filial və şöbəsi 24/7 rejimində fəaliyyət göstərəcək.

Bundan əlavə, bankların Sumqayıt, Xırdalan, Gəncə, Lənkəran, Astara, Şəki, Xaçmaz və Naxçıvan şəhərlərində yerləşən filial və şöbələri müştərilərə xidmət göstərəcək. Bəzi turizm və ticarət obyektlərində valyuta mübadiləsi avtomatları quraşdırılmışdır.

Bank-maliyyə sektorunun hazırkı vəziyyəti müzakirə olundu

14 mart 2017-ci il tarixində Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının (MBNP) Direktorlar Şurasının sədri cənab Rüşət Aslanlı və Azərbaycan Banklar Assosiasiyasının (ABA) prezidenti Zakir Nuriyevin iştirakı ilə MBNP-nin rəhbərliyi və ABA-ya üzv olan bankların sədriləri arasında

növbəti görüş keçirilmişdir. Görüşdə bank-maliyyə sektorunun hazırkı vəziyyəti, mövcud çağırışlar və həll yolları ilə əlaqədar fikir mübadiləsi aparılmış, bankların təklifləri dinlənilmişdir. Sektor üzrə mövcud trendlər haqqında danışan Rüşət Aslanlı çıxışı zamanı ünvanlanan təkliflər ilə əlaqədar MBNP-nin mövqeyini görüş iştirakçılarının nəzərinə çatdırmışdır. Zakir Nuriyev MBNP-nin rəhbərliyinə bu tip görüşləri dəstəklədiklərinə görə təşəkkür etmiş, bu istiqamətdə olan müzakirələrin çox məhsuldar olduğunu bildirmişdir.

O, öz çıxışı zamanı bank sektorunun SWOT təhlili haqqında ABA tərəfindən hazırlanmış analizi təqdim etmiş və mövcud situasiyanın yaxşılaşdırılması ilə əlaqədar təklifləri səsləndirmişdir.

Həmçinin, iclas zamanı MBNP-nin Baş icraçı direktorunun müavini, Strateji xidmətlər departamentinin direktoru Asim Zülfüqarov bank sektoru ilə əlaqədar cari inkişaf meyilləri haqqında ətraflı məlumat vermiş, MBNP-nin həyata keçirdiyi təhlillərin nəticələrini açıqlamışdır. Qeyd edək ki, görüşdə banklar Müşahidə Şurası və İdarə Heyəti səviyyəsində təmsil edilmişdir.

“AtaBank” ASC “Novruz xonçası” tədbirində iştirak edib

“AtaBank” ASC 14 mart 2017-ci il tarixində Mərkəzi Bankın təşəbbüsü ilə Park Bulvar Ticarət Mərkəzinin 1-ci mərtəbəsində keçirilən “Novruz xonçası” adlı tədbirdə iştirak edib. Tədbirin məqsədi maliyyə savadlılığının əhali arasında ictimai dəyər kimi tanınması, bank

məhsul və xidmətlərində məsuliyyətlə yararlanmaq üçün onların ətraflı məlumatlandırılması idi. Əsas mövzulardan biri isə ödəniş kartları və nağdsız ödənişlərin üstünlükləri haqqında ətraflı məlumatın verilməsi idi. “AtaBank” ASC-nin təşkil etdiyi ilxır çərşənbəsi tədbiri ziyarətçilər, o cümlədən xarici qonaqlarımız tərəfindən yüksək rəğbətlə qarşılandı. “AtaBank” ASC Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının maliyyə maarifləndirməsi istiqamətində gördüyü işləri hər zaman dəstəkləyir.

AGBankdan Novruz əmanəti

Hər zaman müştəriləri sevindirməyə çalışan AGBank “AGBankda Novruz əmanəti yerləşdir” kampaniyasına start verir. Kampaniya hər bir müştəriyə mart ayının 10-dan 31-ədək bir ay müddətinə illik 15%, 100 AZN-dən başlayaraq istədiyi məbləğdə

depozit yerləşdirmək imkanı verir. Bank tərəfindən əlavə vəsaitin qoyuluşuna imkan verilir. Eyni zamanda, AGBank-a qoyulmuş depozitlər Əmanətlərin Sığortalanması Fondunun şərtlərinə uyğun olaraq sığortalanır.

Azərbaycanın xarici dövlət borcu açıqlandı

01 yanvar 2017-ci il tarixinə Azərbaycan Respublikasının xarici dövlət borcu 6 milyard 913.2 milyon ABŞ dolları (12 milyard 241.3 milyon manat), xarici dövlət borcunun ümumi daxili məhsula (ÜDM) olan nisbəti 20.4 faiz təşkil etmişdir. Borca hökumətin birbaşa öhdəlikləri və dövlət zamanətilə cəlb

edilmiş kreditlər üzrə şərti öhdəlikləri daxil edilmişdir. Xarici dövlət borcu əsasən beynəlxalq maliyyə institutlarının kredit proqramlarından və infrastruktur layihələrindən, həmçinin beynəlxalq maliyyə bazarlarında yerləşdirilmiş qiymətli kağızlardan ibarətdir.

Xonçalı, nəğməli Novruz

İstiqlala qovuşmuş xalqımızın mənəviyyatında mühüm mərhələ olan Novruz bayramının yaranma, formalaşma tarixi dəqiq bəlli deyil. Amma həqiqət budur ki, bu bayramdan çox danışılmış, az qala onu dinlə bağlamağa da səy göstərilmişdir. Bir sıra elmi və bədii əsərlərində sözügedən bayramdan qədərincə danışan, milli baxımdan onun şərhini üstün tutan Y.V.Çəmənzəminli bu sayaq fikirdə olanlara cavab olaraq yazmışdır ki, Novruz xalqın özünün yaratdığı bir adətdir.

Dəyərlidir ki, Avropa alimləri də Novruz bayramına yerli sosial amillərin bari tək yanaşmışlar. Fransalı xəlqiyyat alimi Jerando, o sıradan daha çox dini elmlər mütəxəssisi sayılan Spenser bildirmişdi ki, Novruz bayramı dini yox, əslində əkinçilik bayramıdır. Çünki Novruzdan, yəni yazın, baharın ilk günündən torpağı əkib-becərmək çağı yetişir.

Milliyyətə alman olan görkəmli İsveçrə şərqşünası Adam Mets də "Müsəlman intibahı" kitabında yazır ki, "Xalqın həyatında dini təsirlərin güclü olmadığını bayramlar sübut edir". Bu baxımdan professor İ.Brakinskinin də fikri maraqlıdır. Novruz bayramı ilə bağlı ayrıca məqalə yazmış bu görkəmli şərqşünas alim deyir: "İslam ruhaniləri nə qədər çalışdırlarsa da, Novruz bayramını nə qadağan etməyə, nə də ona dini don geydirməyə müvəffəq oldular. Xalq kütlələri bahar bayramı olan Novruz bayramının qeyri-dini, azad xarakterini qoruyub saxladılar". Novruz bayramının tarixi ilə bağlı Abdulla Şaiqin də dəyərli fikirləri vardır. Bayrama milli çevrədən yanaşan, onu ulu keçmişimizin adət-ənənələri ilə bağlayan yazıçı bildirir ki, Novruz bayramı azər-

baycanlıların islamiyyətdən çox əvvəl keçirdikləri bayram olmuşdur. Hətta Nizami "İsgəndərnamə" poemasında Novruz bayramı günü İsgəndəri qonaq eləyən Nüşabənin tonqal qaladığını, süfrəyə hər cür nemət qoyduğunu qeyd edir.

Novruz bayramının qeyd edilməsi əslində yazın ilk gününün qarşılınması deməkdir. Yazın ilk günü isə "Günəşin illik zahiri hərəkətinə uyğun yaradılmış təqvimə əsaslanır. Əvvəla, deyək ki, ay-qəməri təqvimi ilə Günəş təqvimi ili arasında böyük vaxt fərqi vardır. Birinci ikincidən ilin qısa-uzunluğuna uyğun olaraq 11-12 gün fərq verir. Dini bayram və mərasimlər (orucluq, qurban, məhərrəmlik) Qəməri təqviminə uyğun keçirildiyindən hər il 11-12 gün arxaya çəkilir. Beləliklə, bütün fəsilləri, ayları gəzirlər. Günəş təqvimi ilinin martın 20-21-dən (fevral ayı ilə bağlı) ilin uzun-qısalığından asılı olaraq hesablanmasının böyük

elmi əsası vardır. Bu, dəqiq astronomik hadisəyə - Günəşin dünyanın cənub yarımkürəsindən şimal yarımkürəsinə keçməsinə, gecə-gündüzün bərabərləşməsinə və Yerin şimal yarımkürəsində astronomik baharın gəlməsinə uyğun gəlir".

2017-ci ilin Novruz bayramını qarşılayırıq. Qoy, xalqımızın hər bir üzvü ürəyində də, dilində də eyni sözü desin, riyadan, yalandan, bədxahlıqdan əl çəksin. Yalnız bu yolla birlik yaranar. Yalnız belə olduqda, nigaran torpaqlarımızı həsrətdən qurtara bilərik.

Yalnız belə olduqda xoş günə çıxa bilərik. Saflıq, bütövlük və firavanlıq arzusu ilə yeni ilinizi təbrik edirik.

Novruz bayramınız mübarək, dostlar!

Azərbaycan Dövlət
İqtisad Universiteti

*Sevgi dolu, nur dolu
Novruz bayramınız
mübarək!*

Novruz adətləri

- Novruzda həyat-bacanı, ev-eşiyi təmizləyirlər.
- Novruza qədər ağacların dibini belləyirlər.
- Novruza qədər bağların xəzəlini yığıb, yandırarlar.
- Novruza qədər ağacların quru budaqlarını kəsib atırlar.
- Novruza qədər səməni halvası bişirirlər.
- Novruzda niyyət edirlər.
- Novruza üzərlik yandırıb, tüstüsünü ev-eşiyə, oğul-uşağa, mal-qaraya verirlər.

- Novruzda təzə paltar alırlar.
- Novruzda qız-gəlini təzə donla sevindirirlər.
- Novruzda qəmgin oturmazlar.
- Novruzda qız seçməyə çıxırlar.
- Novruzda qohum-qardaşa qonaq gedirlər.
- Novruzda nişanlı qıza Novruz payı aparırlar.
- Novruz axşamı qarğış eləməzlər.
- Novruz günü ata-ananın qəbrini ziyarət edirlər.
- Novruzda qeybət qırmazlar.
- Novruz günü dalaşmazlar.

*Yurdumuza ayaq basmış
Bahar bayramınızı təbrik
edirik. Qədəmləri uğurlu,
könlü oxşayacaq sevincli
günləri bol olsun.
Bayramınız mübarək!*

Gəncə
avtomobil zavodu

*Bu bahar bayram gələr, toy gələr, nişan gələr,
Novruzun görüşünə el gələr, oba gələr.
Novruz bayramınız mübarək olsun!*

16-29 mart 2017-ci il

Müasir dövrdə sahibkarlığın inkişafı üçün yaradılmış şərait iqtisadi inkişafa aparan yoldur

Azərbaycanda sahibkarlığın, kiçik və orta biznesin inkişafı dövlət qayğısı ilə əhatə olunmuşdur. İnkişaf etmiş ölkələrin təcrübəsi bunu deməyə əsas verir ki, səmərəli dövlət siyasəti və zəruri dövlət müdaxiləsi olmadan iqtisadi və sosial inkişaf mühiti yaradıla bilməz. «Post neft dövrü» hesab edilən müasir dövrdə iqtisadi diversifikasiya üçün hərtərəfli dövlət qayğısı təmin edilmişdir.

Dövlət başçısı cənab İlham Əliyevin “Ölkə iqtisadiyyatının gələcək inkişafı sahibkarlığın inkişafından bilavasitə asılıdır” prinsipinə uyğun olaraq, Azərbaycanda sahibkarlığın inkişafı iqtisadi siyasətin prioritet istiqamətlərindən birinə çevrilmişdir. Bazar iqtisadiyyatı modelini seçmiş ölkələrin iqtisadi inkişafının istər ilkin mərhələsində, istərsə də sonrakı mərhələlərində “Azad sahibkarlıq azad iqtisadi fikri formalaşdırır” ideyası ilə “azad sahibkarlıq ordusu” həmişə bir lokomotiv kimi daima ölkə iqtisadiyyatının önündə gedir. İqtisadi ədəbiyyatlarda müxtəlif iqtisadi nəzəriyyələr mövcuddur ki, bu nəzəriyyələr də aşağıdakı kimi qruplaşdırılır:

1. Neoklassik istiqamət – buna azad iqtisadiyyat nəzəriyyələri daxildir.
2. Keynsçilik və yaxud tənzimlənən iqtisadiyyat nəzəriyyələri.
3. İnstitusional-sosioloji istiqamət. Bu istiqamətlərin hər biri digəri üçün alternativ nəzəriyyələr sistemidir. İqtisadi nəzəriyyələrin bu cür istiqamətlərə bölünməsi iqtisadi hadisələrin nəzəri izahında kiçik tədqiqat metodu və iqtisadi proseslərə təsir etmə yollarındakı fərqlərə əsaslanır. Hər bir istiqamət müxtəlif ideyalar, baxışlar və konsepsiyalar sistemidir. Mənbə: (professor: Əlləzov Qəzənfər. Jurnal: “Ekspert”, №4-5, 2000, səh. 57).

Müstəqilliyimizin bərpasından sonra Azərbaycan öz iqtisadi inkişaf modelini formalaşdırmağa başladı. Belə ki, 1995-ci ildən etibarən aparılan düzgün iqtisadi

siyasət nəticəsində Azərbaycan iqtisadi modelinin formalaşması istiqamətində hüquqi baza yaradıldı. Mərhələ-mərhələ qəbul edilmiş qanunverici baza əsasında formalaşan iqtisadi inkişafın Azərbaycan modeli fundamental elmi əsaslara söykənən, iqtisadiyyatın mövcud strukturuna, dünya təcrübəsinə, milli adət-ənənələrə əsaslanan, sabit, dinamik və təkrar istehsalı təmin edən modeldir. Odur ki, müasir Azərbaycan dövlətinin iqtisadi siyasəti məhz Keynsçilik və yaxud tənzimlənən iqtisadiyyat elmi nəzəriyyələrinə əsaslanaraq, əsası hələ ulu öndər, mərhum prezidentimiz Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş, bu gün də Cənab Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilməkdədir. İqtisadi İnkişafın Azərbaycan modelinin mühüm cəhəti onun özünəməxsusluğudur. Milli iqtisadi inkişaf modelinin nəzəri-metodoloji əsasını “Sosial-yönümlü bazar iqtisadiyyatı” konsepsiyası təşkil edir. Eyni zamanda, iqtisadi inkişaf modelində sahibkarlığın inkişafı üçün yaradılmış şərait iqtisadi inkişafa aparan yolun göstəricisidir.

Müasir dövrdə güclü iqtisadiyyatı olan dövlətə çevrilmək üçün bu gün iqtisadi inkişafın “nüvəsi” hesab edilən sahibkarlığın inkişafına xüsusi önəm verilir. Odur ki, sahibkarlığın formalaşması və təşəkkülünün ilkin mərhələsi liberal və tənzimlənən amillər hesabına formalaşır. Azərbaycanda “azad sahibkarlıq ordusu”nun formalaşmasının təməli hələ XIX əsrdə qoyulmuşdur. Hacı Zeynalabdin Tağıyevin, Musa Nağıyevin, Murtuza Muxtarovun, Şəmsi Əsədullayevin, Seyid Mirbabayevin, Səlimovun, Mirzəyevin, Mantaşovun və onlarla başqalarının adları sahibkarlıqla məşğul olanlara əsl nümunə və həyat məktəbi olmuşdur. Belə ki, dövrünün böyük nüfuz sahibləri olan bu

insanlar ölkədə binalar, məktəblər, teatrlar, xəstəxanalar tikdirmiş, əhalinin böyük hissəsini işlə təmin etmişlər. Bütün bunların fonunda Azərbaycan milli iqtisadiyyatının formalaşması, sahibkarlığın inkişafının aşağıda göstərilən təməl prinsipləri ulu öndər tərəfindən müəyyənləşdirilmiş, Cənab Prezident İlham Əliyev tərəfindən isə uğurla həyata keçirilməkdədir:

- ölkəmizdə tənzimlənən dövlət-sahibkar münasibətləri;
- dövlət-sahibkar münasibətlərinin institusionalaşdırılması;
- sahibkarlığın inkişafına yönəldilmiş tədbirlərin sistemləşdirilməsi.

Azərbaycanda formalaşmış tənzimlənən dövlət-sahibkar münasibətlərinin əsas məqsədi kiçik və orta sahibkarlığı inkişaf etdirmək, mövcud potensialdan səmərəli istifadə etməklə qeyri-neft sektorunun davamlı inkişafını təmin etmək, müasir tələblərə uyğun iqtisadiyyatın diversifikasiyası və regionların iqtisadi inkişafını sürətləndirməklə investisiyaların cəlb edilməsidir.

Bunun üçün kifayət qədər qanunverici baza və istehsal infrastrukturunu formalaşsa da, hələ də sahibkarlığın inkişafı üçün əlverişli bank-kredit sistemi formalaşmamışdır.

Ölkədə sahibkarlığın, kiçik və orta biznesin inkişafının maliyyələşdirilməsi üçün ən mühüm dövlət dəstəyi Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu tərəfindən həyata keçirilir.

Sahibkarlıq subyektləri ilkin olaraq, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 7 oktyabr 2009-cu il tarixli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikası Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun vəsaitinin istifadəsi Qaydaları”na əsasən Fondun vəsaiti hesabına güzəştli kredit almaq üçün müvəkkil kredit təşkilatlarına müraciət edirlər. Müvəkkil kredit təşkilatı müraciətləri qeydiyyatla alır və sahibkara müraciətin qeydiyyatla alınmasını təsdiq edən müvafiq sənəd təqdim edir. Müsbət qiymətləndirilən layihələr fond tərəfindən müvəkkil bank vasitəsilə maliyyələşdirilir.

Vəsaitlərin təyinatı üzrə istifadəsinə nəzarət etmək məqsədilə Fond maliyyələşdirdiyi sahibkarlıq subyektlərində müstəqil monitorinqlər apararaq, güzəştli kredit vəsaitinin təyinatı üzrə istifadə edilməməsi halları aşkar edildikdə, Fondun yazılı tələbinə əsasən, həmin sahibkarlıq subyektinə verilmiş güzəştli kredit və faiz borcu müvəkkil kredit təşkilatı tərəfindən sahibkarlıq subyektinin onun qarşısında öhdəliklərini icra edib-etməməsindən asılı olmayaraq, 10 (on) bank günü ərzində bütövlükdə Fondun hesabına köçürülür. Fond tərəfindən verilən kreditlər illik 1 faiz, müvəkkil bank tərəfindən isə 5 faiz, cəmi 6 faiz olmaqla sahibkara çatdırılır.

Bu istiqamətdə görülən işlərin daha da səmərəli olması üçün dayanıqlı kre-

dit-bank sistemi formalaşmalıdır. Odur ki, yeni iqtisadi mühitdə banklar bazarı daha yaxından hiss edən, onun tələblərini hər kəsdən tez müəyyən etməyi bacaran analitik bir mərkəz funksiyasını yerinə yetirməlidirlər. Odur ki, müasir tələblərə cavab vermək üçün ölkədə bank islahatlarına start verildi. 2016-cı ilin fevral ayının əvvəllərində Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası yaradıldı və banklarda olan bütün əmənlər üç il müddətinə tam sığortalandı.

Ölkə başçısı cənab İlham Əliyev 15 iyul 2016-cı il tarixdə Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Sabitliyi Şurasının yaradılması haqda fərman imzaladı. Prezidentin bu qərarı dünyanı bürümüş iqtisadi və maliyyə böhranı şəraitində ölkədə maliyyə sabitliyinin tam bərqərar olması və bank sektorunda islahatların səmərəli aparılması məqsədilə qəbul edildi. Yaradılmış Şuraın əsas məqsədi, ölkədə maliyyə sabitliyi yaratmaq üçün bütün aidiyyət qurumların fəaliyyətini tam olaraq əlaqələndirməkdir.

Beləliklə, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 6 dekabr tarixli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının milli iqtisadiyyat perspektivi üzrə Strateji Yol Xəritəsi”ndə göstərilən istiqamətlər üzrə aparılan iqtisadi siyasət fiskal dayanıqlılığın gücləndirilməsi, davamlı monetar siyasətin və “qızıl qayda”nın qəbul edilməsi, neft gəlirlərinin dövlət büdcəsinə köçürülməsini tənzimləməklə yanaşı, ölkənin sosial-iqtisadi problemlərinin həllinə yönələrək, sahibkarlığın inkişafı üçün yaradılmış şərait və iqtisadi inkişafa aparan yol hesab edilir.

Rasim Abasquluyev,
ADIU-nun doktorantı,
Bakı Dövlət Sosial-iqtisadi Kollecinin
“Maliyyə” fənni birləşməsinin müəllimi

Gənc tədqiqatçının tribunası

Beynəlxalq biznesin aktiv rol oynadığı bu dövrdə yalnız irihəcmli şirkətlər deyil, eyni zamanda, kiçik və ortahəcmli şirkətlər belə bu və ya digər səbəbdən beynəlxalq bazara çıxmaq strategiyaları formalaşdırır. Bunlara yalnız bazar payını artırmaq, beynəlxalq bazarda aktiv iştirakçı olmaq, gəlirlərini yüksəltmək deyil, həm də ucuz xammal və işçi qüvvəsi, xarici bazarda təklif olunan məhsulə tələbin yüksək olması, digər dövlətin xarici şirkətlərə təklif etdiyi vergi güzəştləri və başqa səbəblər də aid ola bilər. Beynəlxalq Biznesdə şirkətlərin digər bazarlara çıxma strategiyaları baxımından bir neçə nəzəriyyə və modelin olmasına baxmayaraq, “Uppsala” modeli bu baxımdan daha çox tətbiq edilmiş və müzakirələrə səbəb olmuşdur. “Uppsala” beynəlxalqlaşma modeli İsveç alimləri tərəfindən şirkətlərin real genişlənmə strategiyalarının üzərində aparılmış araşdırmalar əsasında qurulmuşdur. Belə ki, Uppsala Uni-

versitetinin professorları - Johanson, J. Vahlne və Paul İsveçin dörd firmasının – “Volvo”, “Sandvik”, “Atlas Copco”, “Facit” beynəlxalqlaşma prosesini, onların lokal şirkətdən global bir şirkətə çevrilmələrini yaxından araşdırmış və bunun əsasında daha az risk tələb edən beynəlxalqlaşma modelini yaratmışdır.

Araşdırmaçılara əsasən, beynəlxalqlaşma prosesi və qərarverməsi mərhələlər əsasında həyata keçirilir. Şirkətlər Beynəlxalqlaşma prosesinə başlayarkən, digər marketlər haqqında az məlumatlı və beynəlxalqlaşma sahəsində təcrübəsiz olurlar. Kiçik və ortahəcmli şirkətlər istər maliyyə baxımından, istərsə də genişlənmə praktikası baxımından məhdud resurslara sahib olduğundan, birbaşa xarici bazara çıxma imkanları olmur. Mərhələli beynəlxalqlaşma şirkətlərin təcrübə qazanmalarına, digər bazarlar haqqında ətraflı məlumat toplamalarına şans yaradır və bu, beynəlxalqlaşmada yaranan problemləri daha effektiv həll etmək imkanı verir, mümkün ola biləcək riskləri azaldır.

Johanson and Wiedersheim-Paul beynəlxalqlaşmanın 4 mərhələsini göstərir:

● Mərhələ 1: **Hec bir xarici əlaqə yoxdur**

Şirkət genişlənmə fəaliyyətinə başlamamışdan öncə yalnızca daxili bazarda güclənməyə, bazar payını artırmağa çalışır. Xarici bazara çıxmaq üçün həm resurs, həm də təcrübə axtarışındadır.

● Mərhələ 2: **İxrac cəhdləri**

Şirkət vasitəçilər və nümayəndələr vasitəsilə xarici bazara məhsullarını ixrac etməyə və ölkədəki biznes mühiti, rəqabət şəraiti, müştəri davranışı və digər faktorlar haqqında məlumat

KİÇİK VƏ ORTAHƏCMLİ ŞİRKƏTLƏRİN BEYNƏLXALQ BAZARA ÇIXMA STRATEGİYASI

toplamağa başlayır və eyni zamanda, ilkin beynəlxalqlaşma təcrübəsini qazanır.

● Mərhələ 3: **Xarici filialın və ya satış mərkəzinin formalaşması**

Şirkətin artıq xarici bazarda vasitəçilər yolu ilə kifayət qədər məlumatı vardır, təcrübə qazanmışdır və artıq vasitəçi olmadan birbaşa xarici bazarla əlaqə quraraq, öz satış mərkəzinə və ya distributorluq sistemini qurur.

● Mərhələ 4: **Xarici istehsalın təşkili**

Xarici bazar haqqında kifayət qədər biznes praktikası və əlaqələri quran şirkət daha əminliklə investisiya yatıraraq, həmin dövlətdə öz istehsal müəssisəsini yaradır.

Kiçik və ortahəcmli şirkətlərin xarici bazar və genişlənmə ilə bağlı məhdud bilgisi olduğuna nəzərə alsaq, mərhələli beynəlxalqlaşma bu baxımdan belə şirkətlərə daha çox avantaj təmin edir.

Xarici bazar seçimində isə yalnızca fiziki məsafə və bazarın iqtisadi inkişaf templərinin deyil, eyni zamanda, psixoloji məsafənin də önəmi çoxdur. Psixoloji məsafə dedikdə dövlətlərarası mədəniyyət, dil, din, dəyərlər toplusu, müştəri vərdisləri və digər faktorların yaxınlığı nəzərdə tutulur. Bu yaxınlıq digər dövlətin bazarı haqqında, müştəri vərdisləri haqqında daha çox məlumatlı olmağa və genişlənməyə imkan verir. Məsələn, 1927-ci ildə İsveçdə fəaliyyətə başlayan “Volvo” şirkəti beynəlxalqlaşmağa Danimarka, Norveçlə başlamış və daha sonra digər dövlətlərə doğru genişlənməmişdir. Digər İsveç şirkəti “Sandvik” ilkin olaraq, Skandinaviya ölkələrinə genişlənərək öz beynəlxalqlaşma praktikasını qazanmış və daha sonra İngiltərə və Almaniyaya istiqamətlənmişdir. Məşhur geyim və aksesuar

brendi olan “Zara” şirkətinin və ya mebel istehsalçısı “IKEA” şirkətinin beynəlxalqlaşma yolunu araşdırsaq görərik ki, qeyd olunan şirkətlər “Uppsala” modelini bu və ya digər dərəcədə tətbiq etmişlər. Yalnızca Qərb şirkətləri deyil, eyni zamanda, Türk şirkətlərinin genişlənməsində psixoloji məsafənin önəmi hiss olunmuşdur. İlkin genişlənmə ölkələri olan Azərbaycan, Mərkəzi Asiya dövlətləri, Balkan dövlətlərinə bu baxımdan daha çox pay düşür. Məsələn: “Yeşil Yapı” şirkətinin ilk çıxdığı xarici bazar Azərbaycan bazarı olmuşdur və daha sonra regionda digər dövlətlərdə layihələrini davam etdirmişdir. “Oynurden Kimya” ilkin genişlənməsinə vasitəçilər yolu ilə Bolqarıstana şüşə ixracı ilə başlamış və daha sonra öz distributorluq mərkəzinə qurmuşdur. Bunu da qeyd etmək lazımdır ki, hal-hazırda bəzi şirkətlər mərhələli genişlənmənin daha çox yer aldığı və

global bazarın daha aktiv olduğu qənaətinə olsalar da, bu model inkişaf etməkdə olan dövlətlərin şirkətlərinə daha çox tətbiq edilmə imkanı verir. Kiçik və ortahəcmli şirkətlərin aktiv genişlənmə üçün maliyyə resurslarının məhdudluğunu və beynəlxalq bazarda genişlənmə ilə bağlı biznes praktikasının olmadığını nəzərə alaraq, “Uppsala” modeli ilə genişlənmə daha müsbət nəticələrə gətirə bilər. İstər xarici bazarda alışı vərdisləri, tələb, rəqabət şəraiti, biznes mühiti təcrübəsi qazanılması, istərsə də maliyyə vəziyyətinin güclənməsi baxımından bu tip genişlənmənin effektiv bir strategiya yaratma ehtimalı böyükdür.

Rüstəm Əkbərli,
Xaricdə Təhsil üzrə Dövlət Proqramı
məzunu, Azərbaycan Dövlət İqtisad
Universitetinin müəllimi,
Beynəlxalq Biznes üzrə mütəxəssis

KOMPÜTERLƏŞMİŞ REKLAM

Hal-hazırda kompüterləşmiş reklam, yəni kompüter texnologiyalarından istifadə etməklə hazırlanan reklamlar daha kütləvi hal almışdır. Reklamın bu növünün yayılma kanallarına aid olan İnternet, elektron poçt (e-mail), eləcə də televiziya da xarici və daxili reklamda kompüter qrafikasının elementlərindən istifadə olunur. Bu kanallardan istifadə edilməsi reklamın səmərəliliyini yüksəldir. Kompüterləşmiş reklam reklamın yayılmasının prinsipcə yeni vasitəsidir. Bundan əlavə, reklamın ənənəvi vasitələrinin kompüterləşməsi reklam kampaniyalarının səmərəliliyini əhəmiyyətli dərəcədə yüksəldərək, onların hazırlanmasına və keçirilməsinə çoxsaylı yeni çalarlar gətirmişdir.

Dünyanın bir çox ölkələrində kompüterləşmiş reklam informasiyasının mənbələri, ixtisaslaşmış kompüter sistemlərinin verilənlər bazası fəaliyyət göstərir və bura reklamvericilər öz firmaları və onların buraxdığı əmtəələr (xidmətlər) haqqında ödənişli məlumatları daxil edirlər. Hər hansı bir məhsulun və ya əmtəənin satın alınmasında maraqlı olan potensial istehlakçılar telefonların və ya xüsusi terminalların köməyi ilə bu verilənlər bazasına qoşula və bir neçə saniyə ərzində lazımı informasiyasını ala bilər.

Xarici mütəxəssislərin qiymətləndirməsinə görə, kompüterləşmiş reklam yaxın gələcəkdə reklamın bütün qalan növlərini əhəmiyyətli dərəcədə sıxışdırma bilər. Azərbaycan da hal-hazırda kompüterləşmiş reklamın tətbiqi prosesi gündən-günə güclənəlməkdədir. Son illər inkişaf etmiş ölkələr

də potensial alıcılar və istehlakçılarla “əks əlaqə” prinsipinə əsaslanan reklamın yayılmasının bir çox yeni vasitəsi geniş yayılmışdır. Məsələn, buna misal olaraq kompüterləşmiş informasiya mənbələrinin kabel televiziya ilə əlaqələndirilməsini göstərmək olar. Xüsusilə, videokataloqlar və telekataloqlar üzrə ticarət məhsul bu prinsiplər üzərində uğurla inkişaf edir.

Birbaşa poçt reklamı sahəsində ixtisaslaşan reklamvericilər və reklam agentlikləri çox zaman ənənəvi məktubların, prospektlərin və ya vərəqlərin əvəzinə videokasetləri və videodiskləri göndərməyə başlayırlar.

Reklam vasitələrinin mövcud arsenalı ən müxtəlif istiqamətlər üzrə ildırım sürətilə inkişaf edir

və təkmilləşir, buna görə də əsas reklam vasitələrinin və reklam materiallarının növlərinin mövcud təsnifatı kifayət qədər şərtdir və möhkəm yaxud sarsılmaz ehtikam deyil. Çox zaman reklamın ayrı-ayrı vasitələri və növləri arasında dəqiq sərhəd olmur. Belə ki, məsələn, Yeni il reklam-hədiyyə məmulatlarını yalnız çap reklamına yox, həm də reklam suvenirlərinə aid etmək olar. İriformatlı reklam plakatlarından xarici reklam vasitələri kimi də uğurla istifadə etmək olar. Nüfuzlu reklam filmlərinin yaradılmasını, onların televiziya da nümayiş etdirilməsini “public relations”ın tərkib hissəsi kimi nəzərdən keçirmək olar. Bunun təsdiqi kimi çoxsaylı belə misallar gətirmək olar.

Buna baxmayaraq, qeyd edilən

təsnifat bazarda mövcud olan əmtəə və xidmətlərin istehlakçılarına reklam təsiri vasitələrinin arsenalının kifayət qədər tam mənzərəsini verir və reklam işi praktikasında istifadə olunan reklam materiallarının və tədbirlərinin müxtəlif növlərini əks etdirir. HİS şirkətinin tədqiqatlarına uyğun olaraq, mobil reklamın dünya bazarı 2011-ci ilə nisbətən 2012-ci ildə 82% artaraq 8,9 mlrd. dollar təşkil etmişdir. Ən çox pay axtarış sistemlərinin verilməsində reklama məxsusdur – 52,8%. Onun ardınca bannerlərin (ing. “banner” – “bayraq”, “transparent” deməkdir və reklam xarakterli qrafik təsviri bildirir) yerləşməsi gəlir – 38,7%. Mətn reklamının yerləşməsinin həcmi 8,5% təşkil edir. 2012-ci ildə artımın lideri Şimali Amerika olmuşdur, burada mobil reklamın satış həcmi 111% artmışdır. Qərbi Avropada artım 2011-ci ilə müqayisədə 91% təşkil etmişdir. Latın Amerikasında bu göstərici 71% artmışdır. Bu göstərici latın Amerikasında – 69%, Yaxın Şərqdə və Afrikada – 68%, Asiya-Sakit Oke-

an regionlarında – 60% artmışdır. Eyni zamanda, IDC analitik agentliyi bu bazanın tədqiqi yekunlarına görə qeyd etmişdir ki, bazara yeni oyunçular daxil olmuşdur və bunlar 2011-ci ildə olmamışdır. ABŞ-in mobil segmenti bütün- lükdə Amerikanın reklam bazarı fonunda kiçikdir: onun payı 11%-ə yaxındır. 2012-ci ildə ABŞ-da mobil qurğularda kontekst reklamının artımı zəifləmiş və 68% təşkil etmişdir.

iPad, fərdi kompüter, jurnallar, televiziya və (latın “contextus” – “birləşmə”, “əlaqə” deməkdir və kontekst reklam internet reklam tipidir ki, burada reklam elanı internet səhifəsinin məzmununa, kontekstinə uyğun olaraq göstərilir) qəzet üçün reklam ilə müqayisədə ABŞ-da mobil qurğular üçün 1000 reklam nümayişinin qiyməti ən ucuz sayılır. Bu, onunla əlaqədardır ki, Twitter, Facebook və Google şirkətlərindən savayı heç bir kampaniya layihəli reklam mobil məhsullarını təklif etmir – hər yerdə arxaik bannerlərdən istifadə olunur.

Ekspertlərin qiymətləndirməsinə görə, mobil qurğular kompüterini sıxışdırır və brendlər üçün yeni meydançaya çevrilir. Məsələn, hazırda elektron məktubların 41%-i mobil qurğuların köməyi ilə nəzərdən keçirilir. “Knotice”-nin hesabına hazırda smartfonlar bütün qurğuların 29%-ni, planşetlər isə 12%-ni təşkil edir.

İnternetdə reklamın iki forması var:

- Firma öz web-səhifəsini təşkil edir;
- Firma artıq mövcud olan web-səhifələrində öz reklamı üçün yer alır.

Hal-hazırda İnternetdə məhsulun irəliləyişi üzrə müxtəlif vasitələr mövcuddur. 1. **Xüsusi reklam saytları.** Onlar müxtəlif rolları yerinə yetirə bilər: şirkətin elektron vizitkəsi, həftədə yeddi gün fasiləsiz işləyən agent ola, məhsulun

qiymətləri, göstərilən xidmətlərin güzəştləri və növləri haqqında arayışlar verə bilər. Sayt informasiyanın daim təzələnməsi, yeni layihələr və aksiyalar haqqında müştərilərin məlumatlandırılması, şirkətlər haqqında məlumatlara gecə-gündüz əlçatanlıq imkanı təqdim edir. Üç üsul mövcuddur ki, bunların köməyi ilə sayt axtarış sisteminə daxil ola bilər:

- Birinci, bu, ən sadə üsuldur – html koduna “meta nate” xüsusi “teq”-i daxil etmək. Bu, axtarış sisteminin robotlarına saytı axtarmağa və göstərilən əsas sözlərə uyğun olaraq öz kataloquna onu daxil etməyə imkan verir;
- İkinci, axtarış sisteminə öz saytnı əllə qeydiyyatdan keçirmək. Bu, ən etibarlı variantdır;
- Üçüncüsü, “submitters” kimi xüsusi proqramlardan istifadə etmək, bu proqramlar bütün əsas axtarış sistemlərinə sayt haqqında informasiyanı avtomatik olaraq daxil edirlər.

2. Kontekst reklamı qeyd edildiyi kimi, mətn elanlarıdır ki, bunları istifadəçi axtarış sistemlərinin səhifələrində və iri sahə resurslarında görür. Elanlar axtarış sorğusu zamanı verilir, özü də onların mövzusu sorğuya uyğundur. Səhifədə hər hansı bir element yerləşə bilər: mətn, banner və animasiya, xidmət haqqında daha ətraflı informasiyanı insan hiperistinat vasitəsilə alır. Müxtəlif sistemlərdə kontekst reklamı müxtəlif cür verilir, lakin onun mahiyyəti bəzən: reklamvericidə xidmət haqqını ödəməyərək, ödənişli informasiyanın kiçik fraqmentini lazımı potensial müştəriyə göstərmə imkanı vardır.

Kontekst reklamının yerləşməsi zamanı reklamvericinin potensial münasibətlərini maraqlandırmaq imkanı olan əsas sözlərin seçilməsi xüsusilə vacibdir.

(davamı var)

F.M.Qarayev,
BDU-nun dosenti

4G Mi-Fi və 3G USB modem kampaniyası başlandı

Azercell-dən 4G MiFi və 3G USB modemləri ilə Sərfəli İnternet HƏR YERDƏ

15 mart 2017-ci il tarixindən etibarən Azercell Telekom MMC öz abunəçiləri üçün yeni 4G MiFi və 3G USB modem kampaniyasına başlayır. Kampaniya çərçivəsində abunəçilər 4G MiFi və 3G USB modem cihazlarını nağd və ya sərfəli kredit şərtləri ilə əldə edə bilərlər. Bundan əlavə, kampaniya müddətində abunəçilər sərfəli internet paketlərindən də yararlanma biləcəklər. Belə ki, abunəçilərə ilk ay bonus İnternet paketi hədiyyə edilir.

4G MiFi cihazını 60 AZN məbləğində ilkin ödəniş edib 10 ay

ərzində LİMİTSİZ=30AZN paketi ilə, yaxud birdəfəlik 120 AZN ödəniş etməklə əldə etmək mümkündür. Kampaniyaya qoşulduqda abunəçiyə ilk ay LİMİTSİZ internet paketi HƏDİYYƏ olaraq təqdim olunur. 4G MiFi 100 Mb/s-ə qədər internet sürəti təmin edir. Bundan əlavə, MiFi, eyni zamanda, 10 cihazın İnternetə qoşulmasına imkan verir.

3G USB modemlərini isə ilkin ödəniş 20 AZN və 10 aylıq 10GB=10AZN internet paketi ilə və ya birdəfəlik 35 AZN-lik ödənişlə əldə etmək mümkündür. Kampaniya çərçivəsində modəmlə yanaşı, abunəçiyə pulsuz nömrə və ilk ay 10 GB internet

HƏDİYYƏ təqdim olunur. 3G USB modem 21.6 Mb/s-ə qədər internet sürətini təmin edir.

Kampaniyaya qoşulmaq üçün abunəçilər Azercell Müştəri Xidmətləri və ya Diler Ofislərinə yaxınlaşıb mövcud təkliflərdən birini seçə bilərlər. 4G MiFi cihazlarını yalnız Bakı ərazisində yerləşən satış məntəqələrində əldə etmək mümkündür.

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri, akademik Ziyad Səmədzadə Odlar Yurdu Universitetinin rektoru Əhməd Vəliyevə bacısı **RƏFİQƏ XANIMIN** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri, akademik Ziyad Səmədzadə xalq şairi Fikrət Qocaya oğlu **YALÇIN QOCAYEVİN** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri, akademik Ziyad Səmədzadə Milli Məclisin deputatı Mixail Zabelinə bacısı **YULİYA YURİYEVNA ZABELİNANIN** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Təsisçi:

Akademik Ziyad SƏMƏDZADƏ

Baş redaktor:

Aytən SƏMƏDZADƏ

ELMİ-REDAKSIYA ŞURASI:

Ziyad Səmədzadə, Aytən Səmədzadə, Akif Musayev, Qüdrət Kərimov, Elşən Hacıadə, Elşad Səmədzadə, Məhiş Əhmədov, Müşfiq Atakışiyev, Amil Məhərrəmov, Rəfət Quliyev, Mirqasım Vahabov, Süleyman Qasimov, Ədalət Muradov, Vahid Novruzov, Aydın Hüseynov, Rəsul Balayev, Cahangir Qocayev, Abbas Əliyev

Redaksiyanın ünvanı:
Əliyar Əliyev küçəsi, 7
Redaksiya: 566 09 60
Faks: 514 14 27
Mühasibatlıq: 566 63 08

Dərc olunan materiallardakı fikirlər Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir. “İQTİSADİYYAT” qəzetinin kompüter mərkəzində yığılmış və səhifələnmiş, “Azərmedia” MMC mətbəəsində çap edilmişdir. Lisenziya: 022201; İndeks: 0355; Tiraj: 3150

Novruz
Bayramınız Mübarək!

Azərbaycan xalqını qədim və gözəl bayramlarımızdan olan Novruz Bayramı münasibətilə səmimi qəlbən təbrik edir, hər kəsə bahar əhval-ruhiyyəli günlər, cansağlığı və səadət arzulayırıq.

İQTİSADİYYAT

16-29 mart 2017-ci il tarixli buraxılışa əlavə

«Meqa Sığorta» ASC-nin 31 dekabr 2016-cı il tarixinə balans hesabatı

AKTİVLƏR		İlin əvvəlinə	Hesabat dövrünün sonuna
I. UZUNMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR			
Torpaq, tikili və avadanlıqlar		223 325,52	275 930,52
Torpaq, tikili və avadanlıqlarla bağlı məsrəflərin kapitallaşdırılması			
Dəşməz əmlaka investisiyalar			
Qeyri-maddi aktivlər		280 129,65	252 997,89
Təxirə salınmış vergi aktivləri			
Uzunmüddətli debitor borcları			
Uzunmüddətli maliyyə aktivləri:			
dövlət qiymətli kağızları	1 900 265,22	4 837 374,20	
qeyri-dövlət qiymətli kağızları	1 500 265,22	4 437 374,20	
sair maliyyə aktivləri	400 000,00	400 000,00	
İştirak payı metodu ilə uçota alınmış investisiyalar			
Təsisçi və ya səhmdarlarla hesablaşmalar			
Sair aktivlər			3 168 425,01
Cəmi uzunmüddətli aktivlər	2 403 720,39	8 534 727,62	
II. QISAMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR			
Ehtiyatlar		2 445,25	3 218,55
Debitor borcları:		1 883 045,54	3 430 608,77
birbaşa sığorta üzrə	1 354 122,33	2 184 741,69	
təkrarsığorta əməliyyatları üzrə :	147 531,56	8 201,65	
- təkrarsığortaçı üzrə	11 113,01	2 499,95	
- təkrarsığortalı üzrə	136 418,55	5 701,70	
asılı təşkilatlar üzrə			
büdcə üzrə			688 199,64
iddia tələbləri üzrə	116 897,65	94 515,87	
işçi heyəti üzrə	181 778,38	327 276,45	
sığortalılara verilən borclar üzrə			
sair debitorlar	82 715,62	127 673,47	
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri:	28 151 742,71	24 069 127,58	
kassa	19 050,17	23 537,18	
hesablaşma hesabı	303 942,09	289 664,91	
valyuta hesabı	4 287 230,45	543 384,99	
depozit hesablar	23 541 520,00	23 212 540,50	
sair pul vəsaitləri			
Qısamüddətli maliyyə aktivləri:			
dövlət qiymətli kağızları			
qeyri-dövlət qiymətli kağızları			
sair maliyyə aktivləri			
Sığorta ehtiyatlarında təkrarsığortaçıların payı:	3 833 255,24	4 494 905,91	
həyat sığortası sahəsi üzrə			
qeyri-həyat sığortası sahəsi üzrə	3 833 255,24	4 494 905,91	
Sair qısamüddətli aktivlər:	72 382,85	109 051,22	
gələcək hesabat dövrlərinin xərcləri	38 877,29	74 849,66	
verilmiş avanslar	33 505,56	18 939,26	
təhtəli hesablar		15 262,30	
Sair aktivlər			
Cəmi qısamüddətli aktivlər	33 942 871,59	32 106 912,03	
CƏMI AKTİVLƏR	36 346 591,98	40 641 639,65	

MƏNFƏƏT VƏ ZƏRƏR HAQQINDA HESABAT

Əsas əməliyyat gəliri:	21 762 961,93
birbaşa sığorta üzrə sığorta haqları	20 154 078,68
təkrarsığorta üzrə təkrarsığorta haqları	120 276,73
sığorta ödənişlərində təkrarsığortacıların payı üzrə	1 175 682,83
təkrarsığortaya verilmiş müqavilələr üzrə komissiyon	
muzdlar üzrə	312 923,69
Xalis sığorta ehtiyatlarının dəyişməsi (müsbət və ya mənfi)	-1 379 981,44
İnvestisiya gəlirləri üzrə	1 692 325,17
Subroqasiya gəlirləri	87 695,49
Sair gəlirlər	2 988 882,61
CƏMİ GƏLİRLƏR	25 151 883,76
Xərclər	
Əsas əməliyyat xərcləri:	14 217 595,73
sığorta ödənişləri və sığorta məbləğləri üzrə	4 174 388,96
qaytarılan sığorta haqları üzrə	182 475,42
tənzimləmə xərcləri	
təkrarsığortaya verilmiş sığorta haqları üzrə	9 860 731,35
qarşısalmıya tədbirləri fonduna ayırmalar üzrə	
sığorta fəaliyyəti üzrə sair xərclər	
İşlərin aparılması xərcləri	3 289 813,88
Sair xərclər	9 707,24
CƏMİ XƏRCLƏR	17 517 116,85
Maliyyə mənfəəti (zərəri)	7 634 766,91
Mənfəətin nizamnəmə kapitalına yönəldilən hissəsi	
Vergiyöyulmadan əvvəl mənfəət (zərəər)	7 634 766,91
Mənfəət vergisi	1 526 953,38
Hesabat dövründə xalis mənfəət (zərəər)	6 107 813,53

Polşalı mer UNEC-də olub

Bakıda səfərdə olan Polşa Respublikası Varşava şəhəri Praqa Poludni (Cənubi Praqa) rayonunun meri Burmistri Tomaş Kuxarskinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti UNEC-də olub.

Qonaqlar UNEC-in Beynəlxalq İqtisadiyyat Məktəbi, SABAH qrupları, UNEC Biznes Məktəbi, İnnovativ Biznes İnkubatoru, kitabxana, Radio UNEC və UNEC-in şəhid məzun və tələbələrini

xatirəsinə ucaldılan Memorial Abidə ilə tanış olublar. UNEC-in rektoru, professor Ədalət Muradov qonaqlara Cənubi Qafqazın ən böyük iqtisadyönlümlü universiteti barədə ətraflı məlumat verib. İqtisad Universitetinin beynəlxalq əlaqələrindən söz açaraq, UNEC-in Polşa universiteti ilə əməkdaşlıqda maraqlı olduğunu diqqətə çatdırıb.

Ar. Azərbaycanca ali təhsildə həyata keçirilən layihəyə qiymətləndirərək, olmaqla məmnun qaldığını bildiriblər. Bu ölkə ilə, UNEC-lə təhsil sahəsində əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi üçün verdiklərini vurğu-

Fevral ayına olan inflyasiya rəqəmi açıqlandı

2017-ci ilin yanvar-fevral aylarında istehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri 2016-cı ilin müvafiq dövrünə nisbətən 12,5 faiz, o cümlədən ərzaq məhsullarının qiymətləri 15,6 faiz, qeyri-ərzaq məhsullarının qiymətləri 12,5 faiz, əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin qiymətləri 8,4 faiz bahalaşmışdır. Cari ilin fevral ayında yanvar aynaya nisbətən istehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri 1,6 faiz, o cümlədən ərzaq məhsullarının qiymətləri 2,5 faiz, qeyri-ərzaq məhsullarının qiymətləri 0,9 faiz, əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin qiymətləri isə 1,0 faiz bahalaşmışdır. Xatırladaq ki, cari ilin yanvar ayında 2016-cı ilin dekabr ayı-

na nisbətən istehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri 2,3 faiz, o cümlədən ərzaq məhsullarının qiymətləri 2,8 faiz, qeyri-ərzaq məhsullarının qiymətləri 2,0 faiz, əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin qiymətləri isə 1,9 faiz bahalaşmışdı. Beləliklə, fevralda istehlakçı qiymətlərinin artması tempi bir qədər azalıb.

Ay ərzində düyünün, unun, qarabaşaq yarmasının, makaron məmulatlarının, mal, qoyun və toyuq ətinin, balıq məhsullarının, kolbasa məmulatlarının, süd məhsullarının, kərə və bitki yağlarının, şəkər və şəkər tozunun, qəhvə, çay və kakaonun, almanın, armudun, limonun, portağalın,

naringinin, bananın, kələmin, göyertinin, xiyarın, kartofun, soğanın, sarımsağın, yerkökünün, çuğundurun, pırlık kələnlərin və bütün məmulatlarının qiymətlərində bahalaşmanın yumurtanın qiymətində ucuzlaşma məhsulində olunmuşdur. Digər ərzaq məhsullarının qiymətlərində ciddi dəyişikliklərlə baş verməmişdir. Fevral ayında yanvar ayı ilə müqayisədə qeyri-ərzaq məhsullarından parça, lətin, geyim və ayaqqabıların, inşaat materiallarının, mebel və ev əşyalarının, zərgərlik məmulatlarının, xalça və digər döşəmə örtüklərinin, şüşə məmulatlarının, yemək qabları və əşyalarının, məişət cihazlarının, kompüterlərin, dəftərxana ləvazimatla-

rinin, minik avtomobilləri və onlar üçün ehtiyat hissələrinin qiymətlərində bahalaşma müşahidə olunmuşdur. Ay ərzində əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərdən dəmiryolu və hava nəqliyyatı ilə beynəlxalq sənəşindəşmə xidmətlərinin, respublikadan kənara istirahət turlarının qiymətlərində ucuzlaşma, avtomobillərin, mebel və döşəmə örtüklərinin təmiri xidmətlərinin, tibbi və stomatoloji xidmətlərin, mənzillərin icarə haqlarının, otel və mehmanxanalar tərəfindən göstərilən gecələmə xidmətlərinin qiymətlərində bahalaşma müşahidə olunmuşdur. Digər ödənişli xidmətlərin qiymətlərində ciddi dəyişikliklər baş verməmişdir.

ABS-ın Silikon Vadisinin investorları UNEC-də

ABŞ-in Silikon Vadisində yerləşən "Global Catalyst Partners" (GCP) şirkətinin sədr vəncür kapitalı sərmayədə Kamran Elahianın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti UNEC-də olub. Rektor, Professor Ədalət Muradov qonaqları dünyəvi səviyyəli universitetlərinin sırasında yer almaq niyyətində olan UNEC-də həyata keçirilən layihələr, beynəlxalq əməkdaşlıq imkanlarından danışdı. UNEC-də yaradılan innovativ Biznes İnkubator barədə məlumat verib.

UNEC-də yaradılan innovativ Biznes İnkubatorunu yaradılmasını müsbət dəyərləndirib. Görüşdə beynəlxalq ekspertlərin UNEC-ə cəlb edilməsi, birgə tədbirlərin keçirilməsi, təcrübə mübadiləsinin aparılması, burada reallaşdırılan startap layihələrinin beynəlxalq çıxışlar əldə etməsi üçün dəstəyin göstərilməsi, o cümlədən tələbələrini Silikon Vadisinə turlarının təşkili barədə fikir mübadiləsi aparılıb. UNEC tələbələri ilə görüşdə isə Kamran Elahian startapları dəyənliyi biznesə çevirməyin yollarından danışib, investorları startaplara necə cəlb etməyin sirlərini açıqlayıb. Eyni zamanda, hansı ideyaların daha uğurlu startap ola biləcəyindən və inkubator mentorları

nun fəaliyyətindən söz açıb. Görüşdə UNEC-in İnnovativ Biznes İnkubatorunda fəaliyyət göstərən tələbə-student tapçılar öz layihələri barədə məlumat verib, iş prosesində qarşılaşdıqları problemləri açıqlayıblar. Sərmayədar Kamran Elahian UNEC-də

reallaşdırılan startap layihələrinə dəstək göstərəcəyini ifadə edib. Startapların real şirkətlərə çevrilməsi və vençur kapitalının bu sahəyə cəlb edilməsi imkanları barədə məlumat verib.

Sonda UNEC tələbələrinin sualları cavablandırılıb.

SMART AUDIT

AUDİTOR RƏYİ

“MEQA SIĞORTA” ASC-nin Səhmdarına və İdarə Heyətinə:

Biz "MEQA SİĞORTA" ASC-nin ("Sirkət") 31 dekabr 2016-cı il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatı və həmin tarixdə tamamlanan il üzrə mənfəət, səhmdar kapitalından dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatlarından, eləcə də əsas uçot siyasəti və digər izahedici qeydlərdən ibarət olan əlavə edilmiş maliyyə hesabatlarının audit yoxlanmasını aparmışıq.

Maliyyə Hesabatlarının Hazırlanması üzrə Rəhbərliyin Məsuliyyəti

Rəhbərlik hazırkı maliyyə hesabatlarının Milli Mühəsibət Uçot Standartlarına uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə, həmçinin fərqləndirici və ya səhv üzündən əhəmiyyətli təhriflər olmayan maliyyə hesabatlarının hazırlanması üçün rəhbərliyin fikrinə zəruri olan daxili nəzarət sisteminə görə məsuliyyət daşıyır.

Auditorun Məsuliyyəti

Bizim məsuliyyətimiz apardığımız audit əsasında həmin maliyyə hesabatları üzrə rəy bildirməkdir. Biz auditli Milli Mətbəhsatı Uçot Standartlarına uyğun aparmışıq. Həmin Standartlar bizdən etik normalara riayət etməyi və və auditin planlaşdırılması və aparılmasını maliyyə hesabatlarında əhəmiyyətli səhvlərə yol verilmədiyinə kifayət qədər əmin olacaq tərzdə həyata keçirməyi tələb edir.

Audit maliyyə hesabatlarındakı məbəlgələr və əxirləmələrə dair audit sübutunun əldə edilməsi üçün proseduraların həyata keçirilməsi təmin edilir. Seçilmiş proseduralar auditorun məlumatlandırması, eləcə də fərqləndiricilik və ya əhəmiyyətli dərəcədə təhrif edilməsi risklərinin qiymətləndirilməsindən asılıdır. Həmin riskləri qiymətləndirən auditor müəssisənin daxili nəzarət sisteminin effektivliyinə dair rəy bildirmək üçün deyil, şəraitə görə müvafiq audit proseduralarının işlənilməsi məqsədilə müəssisə tərəfindən maliyyə hesabatlarının hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi üçün müvafiq daxili nəzarət sistemini nəzərdən keçirir. Bundan əlavə, auditor müvafiq qut siyasətinin uyğunluğunu və rəhbərliyin qut ehtimalarının əsaslandırılmasını qiymətləndirir, eləcə də maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatının dəyişdirilməsini təsdiqləyir.

Røy

Mən hesab edirəm ki, əldə etdiyim auditor sübutları rəy bildirilməsi üçün yetərli və müvafiq əsas təmin edir. Mənim fikrimcə, 2016-cı il üzrə cəmiyyətin maliyyə (mühasibat) hesabatları milli mühasibat uçotuna uyğun olaraq düzgün və ədalətli təsəvvür yaradır.

SMART AUDIT
Emil Məmmədov
Lisenziya № 080834 ST/115

Address: Baku Global Center 609 J. Neftchilar str Baku, Azerbaijan AZ1065 Phone: +994 12 597 5515 / +994 12 597 5525 /
www.smartaudit.az email: office@smartaudit.az

İQTİSADİYYAT

16-29 mart 2017-ci il tarixli buraxılışa əlavə

«Amrah Sığorta» ASC-nin 31 dekabr 2016-cı il tarixinə balans hesabatı

AKTİVLƏR		İlin əvvəlinə	Hesabat dövrünün sonuna
I. UZUNMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR			
A1	Torpaq, tikili və avadanlıqlar	28298,8	22661,43
A2	Torpaq, tikili və avadanlıqlarla bağlı məsrəflərin kapitalaşdırılması		
A3	Daşınmaz əmlak investisiyalar		
A4	Qeyri-maddi aktivlər		
A5	Təxirə salınmış vergi aktivləri		
A6	Uzunmüddətli debitor borcları		
A7	Uzunmüddətli maliyyə aktivləri:	0	0
A8	dövlət qiymətli kağızları		
A9	qeyri-dövlət qiymətli kağızları		
A10	sair maliyyə aktivləri		
A11	İştirak payı metodu ilə uçota alınmış investisiyalar		
A12	Təsisçi və ya səhmdarlarla hesablaşmalar		
A13	Sair aktivlər	6600	4400
B1	Cəmi uzunmüddətli aktivlər	34898,8	27061,43
II. QISAMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR			
C1	Ehtiyatlar	9071,35	6504,88
C2	Debitor borcları:	84423,72	434667,09
C3	birbaşa sığorta üzrə	1753,97	3832,3
C4	təkrarsığorta əməliyyatları üzrə :	0	0
C5	- təkrarsığortaçı üzrə		
C6	- təkrarsığortalı üzrə	0	0
C7	asılı təşkilatlar üzrə		
C8	büdcə üzrə	82394,75	112198,79
C9	iddia tələbləri üzrə		
C10	işçi heyəti üzrə		
C11	sığortalılara verilən borclar üzrə		
C12	sair debitorlar	275	318636
C13	Pul vasitələri və onların ekvivalentləri:	6184206,01	3620433,03
C14	kassa	24828,09	7606,77
C15	hesablaşma hesabı	2136092,71	6255,54
C16	valyuta hesabı	27021,67	75,29
C17	depozit hesablar	3996263,54	3606495,43
C18	sair pul vasitələri		
C19	Qısamüddətli maliyyə aktivləri:	515000	2961639,38
C20	dövlət qiymətli kağızları	515000	1649903,97
C21	qeyri-dövlət qiymətli kağızları		1311735,41
C22	sair maliyyə aktivləri		
I1	Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər	2629779,44	1240981,4
III. QISAMÜDDƏTLİ ÖHDƏLİKLƏR			
J1	Qısamüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər		
J2	Qısamüddətli qiymətləndirilmiş öhdəliklər		
J3	Vergi və sair məcburi ödənişlər üzrə öhdəliklər		
J4	Kreditör borcları:	13495,77	2451,78
J5	əməyin ödənilməsi üzrə		
J6	büdcə üzrə		
J7	sosial sığorta və təminat üzrə	4681,83	2432,34
J8	digər məcburi ödənişlər üzrə		
J9	asılı təşkilatlar üzrə	647,18	19,44
J10	sair kreditör borcları	8166,76	
J11	Sair qısamüddətli öhdəliklər:	0	0
J12	gələcək hesabat dövrünün gəlirləri		
J13	alınmış avanslar		
J14	Təsisçi və ya səhmdarlarla hesablaşmalar		
J15	Sair öhdəliklər		
K1	Cəmi qısamüddətli öhdəliklər	13495,77	2451,78
L1	CƏMI ÖHDƏLİKLƏR	2643275,21	1243433,18
M1	CƏMI KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR	6846644,08	7061960,33
N1	Qeyd : Ödənilməsinə zəmanət verilmiş məbləğlərin cəmi*		
* Bu sətirlər üzrə məlumatlar balansda daxil edilmir.			

MƏNFƏƏT VƏ ZƏRƏR HAQQINDA HESABAT

Gəlirlər		Məbləğ
A1	Əsas əməliyyat gəliri:	62553,51
A2	birbaşa sığorta üzrə sığorta haqları	62553,51
A3	təkrarsığorta üzrə təkrarsığorta haqları	0
A4	sığorta ödənişlərində təkrarsığortaçıların payı üzrə	0
A5	təkrarsığortaya verilmiş müqavilələr üzrə komissiyon müddətlər üzrə	0
A6	Xalis sığorta ehtiyatlarının dəyişməsi (müsbət və ya mənfi)	1840522,6
A7	İnvestisiya gəlirləri üzrə	383546,64
A8	Subroqasiya gəlirləri	
A9	Sair gəlirlər	420397,01
B1	CƏMI GƏLİRLƏR	2707019,76
Xərclər		
C1	Əsas əməliyyat xərcləri:	205274,26
C2	sığorta ödənişləri və sığorta məbləğləri üzrə	191913,23
C3	qaytarılan sığorta haqları üzrə	13232,03
C4	tənzimləmə xərcləri	
C5	təkrarsığortaya verilmiş sığorta haqları üzrə	0
C6	qarşılıqlı tədbirləri fonduna ayırmalar üzrə	
C7	sığorta fəaliyyəti üzrə sair xərclər	129
C8	İşlərin aparılması xərcləri	505417,02
C9	Sair xərclər	269945,51
D1	CƏMI XƏRCLƏR	980636,79
E1	Maliyyə mənfəəti (zarərli)	1726382,97
E2	Mənfəətin nizamnamə kapitalına yönəldilən hissəsi	
E3	Vergi qoyulmadan əvvəl mənfəət (zarər)	1726382,97
E4	Mənfəət vergisi	
E5	Hesabat dövründə xalis mənfəət (zarər)	1726382,97

223	Sığorta ehtiyatlarında təkrarsığortaçıların payı:	4,49	0,35
224	həyat sığortası sahəsi üzrə		
225	qeyri-həyat sığortası sahəsi üzrə	4,49	0,35
226	Sair qısamüddətli aktivlər:	19039,71	11654,17
227	gələcək hesabat dövrlərinin xərcləri	4579,56	5700
228	verilmiş avanslar	14454,65	5940,47
229	tahtal hesablar	5,5	13,7
230	Sair aktivlər		
D1	Cəmi qısamüddətli aktivlər	6811745,28	7034898,9
E1	CƏMI AKTİVLƏR	6846644,08	7061960,33

KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR		İlin əvvəlinə	Hesabat dövrünün sonuna
I. KAPİTAL			
F1	Ödənilmiş nominal (nizamnamə) kapitalı	5000000	5000000
F2	Emissiya gəliri		
F3	Geri alınmış kapital (səhmlər)		
F4	Kapital ehtiyatları:	0	0
F5	yenidən qiymətləndirilmə üzrə ehtiyat		
F6	digər kapital ehtiyatları		
F7	Bölüşdürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)	-796631,13	818527,15
F8	Hesabat dövründə xalis mənfəət (zarər)	557878,02	1726382,97
F9	Mühasibat uçotu siyasətində dəyişikliklərə bağlı mənfəət (zarər) üzrə düzəlişlər	-1354509,15	-907855,82
F10	Keçmiş illər üzrə bölüşdürülməmiş mənfəət (ödənilməmiş zərər)		
F11	Elan edilmiş dividendlər		
G1	Cəmi kapital	4203368,87	5818527,15
II. UZUNMÜDDƏTLİ ÖHDƏLİKLƏR			
H1	Sığorta ehtiyatları:	2578625,03	738098,29
H2	Həyat sığortası sahəsi üzrə :		
H3	Qeyri-həyat sığortası sahəsi üzrə:	2578625,03	738098,29
H4	Qarşılıqlı tədbirləri fondu	17,8	17,8
H5	Uzunmüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər		
H6	Uzunmüddətli qiymətləndirilmiş öhdəliklər		
H7	Təxirəsalınmış vergi öhdəlikləri		
H8	Kreditör borcları :	0	0
H9	əməyin ödənilməsi üzrə		
H10	büdcə üzrə		
H11	sosial sığorta və təminat üzrə		
H12	digər məcburi ödənişlər üzrə		
H13	asılı təşkilatlar üzrə		
H14	sair kreditör borcları		
H15	Sair uzunmüddətli öhdəliklər:	0	0
H16	gələcək hesabat dövrünün gəlirləri		
H17	alınmış avanslar		
H18	Təkrarsığorta əməliyyatları üzrə öhdəliklər:	0	0
H19	təkrarsığortaçı üzrə		
H20	təkrarsığortalı üzrə		
H21	Təsisçi və ya səhmdarlarla hesablaşmalar	51136,61	502865,31
H22	Sair öhdəliklər		

BÜDCƏYƏ VƏ BÜDCƏDƏNKƏNAR ÖDƏNİŞLƏR

Göstəricilərin adları	Hesablanmışdır	Faktiki ödənilmişdir
A1	0	
A2		
A3	14183,81	11160,01
A4	129	129
A5		
A6		
A7	5863,2	4397,4
A8		
A9	31289,36	28857,73
A10	147,96	128,52
A11		

Azərbaycan Respublikası Auditorlar Palatası		Chamber of Auditors of Azerbaijan Republic
Sərbəst Auditor Abbasov Ç.A.		İndependent Auditor C.A. Abbasov
Bakı şəhəri, F.X.Xoyski küç., 98A Tel: (994 55) 965 62 28, (994 12) 465 67 98 E-mail: serbestauditoraca@mail.ru		Bakı ş., F.X.Xoyski ş., 98A Tel: (994 55) 965 62 28, (994 12) 465 67 98 E-mail: serbestauditoraca@mail.ru

MÜSTƏQİL AUDİTORUN HESABATI

"Amrah Sığorta" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin təsisçilərinə:

Ray

Mən "Amrah Sığorta" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra Cəmiyyət) 31 dekabr 2016-cı il tarixinə maliyyə vəziyyətinə dair hesabatından, məcnun gəlirlərə dair hesabatından, kapitalda dəyişikliklərə dair hesabatından və göstərilən tarixdə başa çatmış il üçün pul vəsaitlərinin hərəkəti hesabatından, habelə uçot siyasətinin əhəmiyyətli prinsiplərinin qısa təsviri də daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarına qeydlərdən ibarət maliyyə hesabatlarının auditi aparmışam.

Hesab edirəm ki, əlavə edilmiş maliyyə hesabatları Cəmiyyətin 31 dekabr 2016-cı il tarixinə maliyyə vəziyyətini, habelə maliyyə nəticələrini və göstərilən tarixdə başa çatmış il üçün pul vəsaitlərinin hərəkətini Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlərdə ədalətli şəkildə əks etdirir.

Ray üçün əsaslar

Mən auditi Beynəlxalq audit standartlarına (BAS) uyğun aparmışam. Bu standartlar üzrə mənim məsuliyyətlərim əlavə olaraq hesabatın "Maliyyə hesabatlarının auditi üçün auditorun məsuliyyəti" bölümündə təsvir edilir. Mən Azərbaycan Respublikasındakı maliyyə hesabatlarının auditi aid olan etik normaların tələblərinə uyğun olaraq Cəmiyyətdən asılı deyiləm və mən digər etik öhdəliklərimi bu tələblərə uyğun yerinə yetirmişəm. Hesab edirəm ki, əldə etdiyim audit sübutları rəyimi əsaslandırmaq üçün yetərlidir və münasibdir.

Maliyyə hesabatlarına görə rəhbərliyin və Cəmiyyətin idarə edilməsinə məsul şəxslərin məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrinə, dəlildüzlü və ya səhvələr nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Cəmiyyəti ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı, yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, rəhbərlik Cəmiyyətin fəaliyyətini göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunda fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

İdarəetməyə məsul şəxslər Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarının təqdim etmə prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

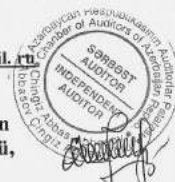
Maliyyə hesabatlarının auditi görə auditorun məsuliyyəti

Mənim məqsədim maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, dəlildüzlü və ya səhvələr nəticəsində, əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair kafi əminlik əldə etmək və rəyimin də daxil olduğu auditor hesabatını təqdim etməkdir. Kafi əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin o BAS-lara uyğun aparılmış auditi əhəmiyyətli təhrifləri hər bir halda aşkar edə bilməyən zəmanət vermir. Təhriflər dəlildüzlü və ya səhvələr nəticəsində yaranan bəzi və ayrılıqda yaxud məcnun olaraq, istifadəçilərin bəzi maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda əhəmiyyətli hesab edilir.

Azərbaycan Respublikasının Auditorlar
Palatası tərəfindən verilmis
Lisensiya SA/281 №072742 08. 10. 2012-ci il

09 mart 2017-ci il

iki, Azərbaycan Respublikası
mail : serbestauditoraca@mail.ru

F. X. Xoyski 98a
Tel: (050) 593-26-72

zərbaycan Respublikasının
auditorlar Palatasının üzvü,
Sərbəst Auditor:

Abbasov Cingiz Abbas oğlu

 IDEAL DIZAYN
Daimi tərəfdaşınız

*3434
YENİ MÜSTƏQİL XƏTİRE

Tel.: (012) 480 37 55
e-mail: office@idealdizayn.az
www.ideal Dizayn.az
Ünvan: Bakı şəh., Ə.Rəcəbli küç. 40

KEYFİYYƏTİMİZƏ ÖNƏM VERDİYİNİZ
DAİMİ TƏRƏFDAŞINIZ

- Ofis mebelləri

- Metal mebellər

- Metal seyfələr

- Teatral kürsülər

- Məktəb mebelləri

- Yumşaq mebellər

